

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ
HALK OYUNLARI DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI**

Asuman TURAN

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ
HALK OYUNLARI DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI

Asuman TURAN

Danışman

Doç. Dr. Mustafa ATLI

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

KABUL VE ONAY

Asuman TURAN tarafından hazırlanan "**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ HALK OYUNLARI DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI**" başlıklı bu çalışma, 15.09.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından (Tezli) Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

[İ m z a]

Prof. Dr. Metin Vehbi SAYIN (Başkan)

[İ m z a]

Doç. Dr. Mustafa ATLI (Danışman)

[İ m z a]

Yrd. Doç. Dr. Zekiye ÖZKAN (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Doç. Dr. Fuat TANHAN
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

✓ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim/Raporum sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.

Tezimin/Raporumun ..... Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

15.09.2017

Asuman TURAN

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde, değerli bilgilerini benimle paylaşan hayatıma kattığı değeri asla unutmayacağım saygıdeğer danışman hocam Yüzüncü Yıl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğretim üyesi Doç. Dr. Mustafa ATLI'ya teşekkür ederim. Tecrübesi ile araştırmanın niteliğini arttırıcı birçok fikir vererek beni yönlendiren ve yol göstericiliği ile bana destek veren hocam Yrd. Doç. Dr. Zekiye ÖZKAN'a teşekkür ederim.

Tez çalışmam sırasında verdiği güven, emek, gösterdiği sabır ve sevgisinden dolayı eşim Zeynel TURAN' a ve desteklerinden dolayı aileme teşekkür ederim.

Bu tezi, çalışmam sürecinde dünyaya gözlerini açan güzel kızım

Elif TURAN' a ithaf ediyorum...

06.10.2017

Asuman TURAN

ÖZET

TURAN, Asuman. *Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van, 2017.

Bu araştırma, Türkiye'nin değişik illerinde T.C. Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı Beden Eğitimi Öğretmeni yetiştiren kurumlarında öğrenim gören, kadın ve erkek beden eğitimi öğretmen adaylarının halk oyunları dersine ilişkin tutumlarının yönünü, şiddetini ve halk oyunları dersine karşı görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Uygulamaya, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (n=74), Uludağ Üniversitesi (n=77), Akdeniz Üniversitesi (n=103), Dumlupınar Üniversitesi (n=73) ve Atatürk Üniversitesi (n=74) olmak üzere, Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu Öğretmenlik Bölümlerinde öğrenimlerine devam eden ve halk oyunları dersi almış 2. 3.ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 401 kişi kadın (n=147) ve erkek (n=254) katılmıştır.

Araştırmada, Beden Eğitimi öğretmen adaylarının halk oyunları dersine karşı tutumlarının belirlenmesi amacıyla, Turan (2015) tarafından geliştirilen ve geçerlilik güvenirlik çalışmaları tekrar yapılan ölçek ile toplanmıştır. Araştırmada Genel Tarama Modeli kullanılmıştır. Ölçeğe verilen puanların analizlerinde Parametrik testlerden olan Anova analizi kullanılmıştır. Ölçek alt boyutlarının birbirleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ise Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır. Yapılan analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya ilişkin elde edilen bulgular ve tartışma sonucunda, Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Halk Oyunları Dersine ilişkin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardaki tutumları; cinsiyet, yaş ve öğrenim gördükleri okullar gözetmeksizin olumlu olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler

Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Halk Oyunları, Tutum.

ABSTRACT

TURAN, Asuman. *Attitudes of Prospective Physical Education Teachers Towards Folk Dance Lesson*. Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van, 2017.

This study seeks to establish the direction and intenseness of prospective male and female physical education teachers' (prospective teachers studying at academic institutions affiliated with the Republic of Turkey's Council of Higher Education) attitudes towards folk dances course, and to determine their opinions about folk dances course. The research has been conducted through the participation of 401 students (147 female, and 254 male) comprising sophomores, juniors, and seniors studying at Van Yüzüncü Yıl University (n=74), Uludağ University (n=77), Akdeniz University (n=103), Dumlupınar University (n=73), and Atatürk University (n=74).

The study, with the aim of determining prospective physical education teachers' attitudes towards folk dances course, employs the scale developed by Turan (2015), with its updated validity and reliability. The research uses General Scanning Model. The research employs Anova analysis, one of the parametric tests, which is used for variance analysis in tests involving more than one dependent variable, in the analyses of scale scores. The study uses Spearman Correlation analysis to determine the relationship among scale sub-dimensions. Analyses show that the level of significance is $p < 0,05$.

As a result of the findings and discussions of the research, cognitive, emotional and psychomotor attitudes of the prospective physical education teachers towards folk dances course, regardless of their gender, age and the schools they attend, are positive.

Key Words

Prospective Physical Education Teachers, Folk Dances, Attitude.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ	ix
GİRİŞ	1
1.BÖLÜM.....	1
1.1. Çalışmanın Amacı.....	5
1.2. Çalışmanın Önemi.....	5
1.3. Araştırmanın hipotezi	5
1.4. Araştırmanın Problem Cümleleri.....	6
1.5. Sayıtlılar.....	6
1.6. Sınırlılıklar.....	7
2. BÖLÜM : KURAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1. Halk Oyunları.....	8
2.1.1. Türkiye’de Halk Oyunlarının Tarihi	9
2.1.2. Halk Oyunlarının Ulusal ve Toplumsal Boyutu.....	12
2.1.3. Halk Oyunlarına ilişkin tanımlamalar.....	19
2.2. Halk Oyunlarının İşlevleri.....	21

2.2.1. Halk Oyunları ve İletişim.....	22
2.2.2. Halk Oyunları ve Sosyalleşme.....	25
2.2.3. Halk Oyunları Sağlık ve Spor	28
2.3. Tutum.....	32
2.3.1. Tutuma İlişkin Tanımlamalar.....	33
2.3.2. Tutumun Öğeleri.....	35
3. BÖLÜM: YÖNTEM.....	40
3.1. Araştırmanın Modeli.....	40
3.2. Evren ve Örneklem.....	40
3.3. Verilerin Toplanma Araçları.....	42
3.3.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği	43
3.4. Verilerin Analizi.....	48
4. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	49
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	49
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	53
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	56
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	58
TARTIŞMA.....	61
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	71
6.1. Sonuç.....	71
6.2. Öneriler.....	72

KAYNAKÇA.....	73
EK-1 Beden Eğitimi Öğretmeni Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum	
Ölçeği	84
ÖZ GEÇMİŞ.....	85

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere Göre Frekans ve Yüzdelerik Dağılımları.....	41
Tablo 2: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzdelerik Dağılımları.....	42
Tablo 3: Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Frekans ve Yüzdelerik Dağılımları.....	42
Tablo 4: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları.....	43
Tablo 5: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Duyuşsal Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	44
Tablo 6: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Bilişsel Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	45
Tablo 7: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Psikomotor Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	45
Tablo 8: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	46
Tablo 9: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	46
Tablo 10: Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları.....	47
Tablo 11. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması.....	49

Tablo 12: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Cinsiyetlerine Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	50
Tablo 13: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Cinsiyetlerine Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Analiz Sonuçları.....	52
Tablo 14: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Yaş Gruplarına Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	53
Tablo 15: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Yaş Gruplarına Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasında Anova Analizi Sonuçları.....	55
Tablo 16: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	56
Tablo 17: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Anova Analizi Sonuçları.....	57
Tablo 18: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Duyuşsal Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	58
Tablo 19: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Bilişsel Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	59
Tablo 20: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Psikomotor Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	59
Tablo 21: Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları.....	60
Tablo 22: Katılımcıların Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	60

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Tarih boyunca bilim adamları tarafından “Halk Oyunları’nın kökenine yönelik çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. En temel yaklaşımlardan biri olarak (Tan 1988) ‘ın çalışmasında “Halk oyunları, halkın geleneğe bağlı maddi ve manevi kültürünü kendine özgü metotlarla derleyen, araştıran, sınıflandıran, çözümleyen ve halk kültürü üzerinde değerlendirmeler yapan bir bilimdir” şeklinde tanımlanmıştır.

Halk oyunları; insanların var oluşundan beri karakter, duygu, düşünce ve manevi değerleri yansıtmak, günlük hayatta karşılaşılacak etkisinde kalınan olayları tasvir etmek, fiziksel aktivite düzeyini arttırıp, sağlıklı yaşam elde etmek niyetiyle yaptığı ve içerisinde birtakım mesajlar bulunduran ritmik hareketlerden oluşan bir bütündür (Altuğ,1991).

Kaya (2011) “Halk biliminin önemli ürünlerinden biri olan halk oyunları, Türk kültürü ve sanatının soyluluğunu ortaya çıkaracak ve eğitim kavrayışımızın gelişmesine katkı sağlayacak çalışmalara gerek duymaktadır. Halk oyunlarımız, savaş ve kahramanlık olayları, kıtlık-bereket, doğal olaylar, aşk ve sevgiyi anlatan ve canlandıran birer tarihi belge niteliğindedir. Kültürde oyun unsuru söz konusu olduğunda, uygar yaşantının çeşitli aktivitelerinde, hareketlerinde oyuna önemli bir yer ayrıldığı, insanların oyuna yalnızca bir tepki ya da içgüdü olarak katılmadığı, aslında; oyundan kültüre bir dönüşüm olduğu söylemek doğrudur”. Halk oyunlarının günümüzde uygulanma şekilleri ile sunulduğu ortamlar bakımından sahip olduğu işlevler zamanla temelindeki ritüel özelliklerini yitirerek başkalaşmıştır. Oyunun oynanma geleneği zaman içerisinde dinsel ve törensel özelliklerini kaybedip günümüz şeklini alarak estetik özelliğiyle değişik işlevler kazanmıştır (Güzeloğulları ve diğ. 2007).

Zamanla gelişip yaygınlaşmış Türk halk oyunlarının kullanım alanı ve ortamı oldukça geniştir. Birçok işlevselliğinin yanı sıra, üniversite gençlerinin oldukça ilgili olduğu Türk Halk Oyunları bir kültürel faaliyet özelliği taşımaktadır (Uslu, 2013).

Ünveren (2006) “Bir çok hareket kombinasyonlarıyla müzik eşliğinde devamlılık arz eden, ve ritmik egzersizlerden oluşan dans, günümüzde spor ile özdeş şekilde değerlendirilmektedir. Halk oyunları ise dans genel formu altında ülkesel ve yöresel folklor içerisinde yer almaktadır. Ortak özellikleri yanı sıra değişik halk oyunları türlerinde çok farklı boyutta ritim, müzik ve hareket formlarına rastlanmaktadır. Dolayısıyla, düzenli olarak yapılan farklı türlerdeki halk oyunları çalışmalarının planlanan çalışma süreleri ile doğru orantılı olarak organizmada farklı düzeylerde etki yaratacağı muhakkaktır”.

Kendini ve kültürünü ifade etme sanatı olan dans, dansçının fiziksel becerisi çok önemlidir. Bu nedenle dans, dans sanatı ve hareket biliminin birleşimi olarak kabul edilmektedir. Dansçıların sanatçı yönlerinin yanı sıra sportif yönleri de önem kazanmaktadır. Dansçılar, vücutları ve yaptıkları antrenmanlar hakkında bilgi sahibi oldukça kendilerini ve danslarını geliştirme olanağı bulmaktadırlar. Hareket biliminin dansa sağladığı yeni açılımlar dansçıların performanslarını arttırdığı gibi yaralanma olasılıklarını da olabildiğince azaltmaktadır (Fitt, 1996).

Dansı sportif nedenlerle yapmak, değişik bir işlevsellik doğurmaktadır. Dans ederken alınan hazzın yanı sıra, fiziksel aktivitenin faydalarını görmek dansın insan bedenindeki gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bundan dolayı dans, sportif açıdan da işlevselliğe sahiptir. Bireylerin toplumsal açıdan birbirleri ile sosyal ilişkiler kurmalarında da dans büyük öneme sahiptir. (Aktaş, 2014).

Sistemik ve geniş bir hareket formuna sahip olan Türk halk oyunları, günümüzde sanatta ve sporda da önem kazanmış, organizmaya da fiziksel ve fizyolojik bakımdan pek çok yararlar sağlamış görülmektedir (Ocak ve Tortop, 2012).

Halk oyunları; bedenin, ritim ve müzikle uyumlu bir şekilde kullanılması, ritmik hareket yeteneği edinilmesi, bedenin tüm kısımlarının koordineli bir biçimde hareket ettirilebilmesi ve müziğin ritmine uygun hareket üretebilmeleri bakımından bireylere önemli yetiler kazandırır (Mertoğlu, 2002).

Halk oyunları çalışmalarında gövde, kollar ve bacaklar dengeli bir uyuma sahiptir. İçeriği bakımından enerji dolu bir canlılıkla içerisinde güçlü hareketler bulunmaktadır. Motorsal gücün nasıl kullanılacağını öğrenileceğini ve yönetileceğini, günlük hayattan uzak hareketlerin kontrolünü yavaşlatmayı sağlar (Brown, 1991).

Bu bağlamda, bireylerin sağlıklı yaşam bilinci kazanarak, fiziksel aktivite seviyelerini artırması, dolayısıyla da sağlıklı olmasıyla ve sağlıklı yaşam davranışları sergilemesiyle o bireyin hayat kalitesinin artacağı söylenebilir. İlköğretim döneminden başlayarak, bireylere fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırılması, ileriki yıllarda bireye daha sağlıklı bir yaşamın temellerini oluşturabilecektir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerindeki ders programlarındaki Halk Oyunları dersi aynı zamanda bir dans eğitimi niteliği de taşımaktadır. Dans eğitimi bireyi toplumsal uyuma elverişli kılmak için kullanışlı çözüm yollarından biridir. Dans öğrenimi sadece fiziki bir eylem olarak düşünülmemelidir. Bunun yansısı estetik ve bilişsel açıdan da fayda sağlamaktadır.

Özellikle grup dansları söz konusu olduğunda grubu oluşturan her birey, kendisini bütünü bir parçası olarak algılamak durumunda kalır. Grupta herkes birbirinin yaptığından sorumlu olduğu kadar bazı durumlarda mizansen gereği neredeyse birbirlerinin yansısı gibi benzerlik göstermek zorunda kalabilirler. İşte bu uyum bireyin toplumsal yaşamda göstereceği uyuma da alt yapı hazırlayabilecek niteliktedir. Dansın bir uyum etkinliği olduğundan hareketle, bireyin toplumsal uyumuna olumlu katkılar sağlaması, aslına bakılacak olursa dansın türüyle ilgili olduğu kadar dansın yapısıyla da ilgilidir. Örneğin grup dansının bireye toplumsal yaşamdaki kazanımları yanında, eşli danslarında bireyin ikili ilişkilerine olumlu kazanımlar taşıyabilme olasılığından söz edilebilir (Akgül, 2007). Halk oyunlarında da tüm bunlardan söz edilebilir.

Uslu (2013) çalışmasında "Üniversite bünyesinde, üniversite öğrencilerine yönelik olarak yapılan halk oyunları çalışmalarının, öğrenme

ortamındakilere bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak önemli kazanımlar sunduğunu, birbirine denk yaşlardaki istekli ve aynı amaç birliğı için bir araya gelen gençlerin nitelikli bir çalışma ortamında başarılı olmalarının daha kolay gerçekleşeceğini belirtmiştir”.

Halk oyunları, kişilerin bireysel ve toplumsal yeterliliklerini artırmada da önemli bir yere sahiptir. Halk oyunlarının öğrencilere özgüvenli ve girişken davranışlar kazandırdığı da düşünülmektedir. Kazanımlarla birlikte olumlu olumsuz tutumlar da geliştirilebilmektedir.

Kağıtçıbaşı (2006) “Tutum doğrudan gözlenebilen bir özellik değil, ancak bireyin gözlenebilen davranışlarından çıkarsama yapılarak o bireye atfedilen bir eğilimdir. Diğer bir deyişle tutum gözlenebilen, ortaya konan bir davranış değil, davranışa hazırlayıcı bir eğilimdir. Bir kimsenin herhangi bir olay, eşya veya insanlara karşı olumlu ya da olumsuz davranış gösterme eğilimine tutum denir. Bir eğilimi tutum olarak kabul edilebilmesi için asgari şart, bir zihinsel değerlendirmedir, ancak kişilerin zaman içinde geliştirdiğı yerleşik tutumların çoğı duyuşsal ve davranışa yönelik öğeleri içerir. Başka bir deyişle tutumlar doğrudan gözlenemez, ancak bireyin diğer davranışlarıyla açığa çıkar”.

Tutumu ele alırken 3 öğeye dikkat etmek gerekir:

- 1- Bilişsel öğe
- 2- Duyuşsal öğe
- 3- Devinişsel öğe

Bloom (1979) “bir öğrencinin kendi isteğıyle seçtiğı ve devam ettiği bir derse gösterdiği duyuşsal tepkiler, almakla zorunlu olduğu başka bir derse gösterdiği duyuşsal tepkilerden farklı olmaktadır”

Bu araştırma, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliğı bölümlerinde öğrenim gören, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğı adaylarının Halk Oyunları dersine olan tutumlarını belirleyebilmek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca bu araştırmadaki değerlendirmeler, Beden Eğitimi

ve Spor Öğretmeni adaylarına yönelik geliştirilmiş olan “Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İçin Halk Oyunları dersi Tutum Ölçeği” uygulanarak yapılmıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu araştırma, Türkiye'nin değişik illerinde T.C. Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı Beden Eğitimi Öğretmeni yetiştiren kurumlarında öğrenim gören, kadın ve erkek beden eğitimi öğretmen adaylarının halk oyunları dersi'ne ilişkin tutumlarının şiddetini, yönünü ve halk oyunları dersine karşı görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

1.2. Çalışmanın Önemi

Üniversiteler bünyesinde faaliyet gösteren Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim görmekte olan üniversite öğrencilerine okutulan halk oyunları derslerinin, öğretmen adaylarına önemli kazanımlar sunduğu söylenebilir. Benzer amaçlar için genelde aynı yaş grubuna sahip gençler, kendilerine sağlanan olanaklardan yararlanmaya yöneldiklerinde, beklentilerinin gerçekleşmesini hedefleyeceklerdir. Dikkatli, titiz ve iyi yapılandırılmış çalışma ortamlarının özellikle üniversite öğrencilerinin serbest zamanlarını verimli kullanmalarında, dolayısıyla sosyal bir ortamda kendilerine fayda sağlamalarında etkili olacağı, aynı zamanda Psiko-sosyal gelişime dönük faydalar da sağlayacağı söylenebilir.

1.3. Araştırmanın hipotezi

Beden eğitimi ve Spor öğretmeni adaylarının Halk Oyunları Dersine ilişkin tutumları olumludur.

1.4. Araştırmanın Problem Cümleleri

Çalışmaya yönelik olarak aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur. Bu çalışmanın alt problemleri şunlardır:

- 1.4.1. Beden Eğitimi Öğretmeni adaylarının Halk Oyunları dersine olan tutumları arasında cinsiyetler arası fark var mıdır?
- 1.4.2. Beden Eğitimi Öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri okullara ve Yaş gruplarına göre halk oyunları dersine yönelik tutumlarında fark var mıdır?
- 1.4.3. Beden Eğitimi Öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersine yönelik tutumlarında fark var mıdır?
- 1.4.4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının halk oyunları dersine ilişkin tutumlarının; Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor tutum düzeyleri nedir?

1.5. Sayıtlılar

Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin ders programlarına bakıldığında, öğrenim gördükleri Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokullarının Öğretmenlik Bölümlerinin 2. Sınıfında en az bir dönem zorunlu halk oyunları dersi almış oldukları gözlenmiştir. Bu durumda çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmen adayları, asgari düzeyde halk oyunları dersi almış ve konu ile ilgili bilgiye sahip sayılmaktadırlar. Ayrıca, çalışmaya katılan tüm Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, veri toplama aracında bulunan sorulara verdikleri puanlara yansız ve gerçek fikirlerini yansıtmışlardır.

1.6. Sınırlılıklar

1.6.1. Bu çalışma Türkiye’de Eğitim-Öğretim faaliyeti yürüten 5 üniversitenin (Van Yüzüncü Yıl, Uludağ, Akdeniz, Dumlupınar ve Atatürk Üniversiteleri) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları ile sınırlıdır.

1.6.2. Bu çalışma, yukarıda adları geçen üniversitelerin ilgili bölümlerinde halk oyunları dersi almış 2. 3. ve 4. Sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

1.6.3. Bu araştırma, konu ile ilgili ulaşılabilen kaynakların sağladığı bilgiler ile sınırlandırılmıştır.

2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. HALK OYUNLARI

Halk oyunları, tarım üretiminin egemen olduğu sanayi öncesi toplumlarda ortaya çıkmıştır. Toplumun yaşam şekli, insan hayatının her döneminde (doğumundan ölümüne kadar) üretilen maddi ve manevi öğeleri bünyesinde barındırmaktadır. İnsan kendisiyle ve doğa ile olan ilişkilerini, halk oyunlarında açıkça sergilemektedir. Halk danslarının anlatım biçimleri, farklı toplumsal yapılar, sosyo ekonomik yapılar, doğa ve iklim koşullarına göre farklılaşır (Koçkar, 1990).

Görsel ve işitsel kültür ürünlerinden olan halk oyunları icraları; topluma ait kültür kalıpları içerisinde, görsel ve işitsel kültür ürünlerinden olan halk oyunları icraları ise ait olduğu toplumun sosyal yaşamını, kültürel zenginliğini ve bilgi birikimini yansıtmakta en önemli araçlardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır (Ertural, 2012).

Tarihi gelişimi bakımından halk oyunları, bireylerin doğasında var olan duygu ve düşüncelerini birtakım hareketler yoluyla ortaya koymasıyla, bunun yanında toplumsal bir varlık oluşuyla da birliktelik bilincini sergilemede güçlü bir araçtır (Ünveren, 2006). "Halk oyunları, oyunun estetikle ilişkisini en iyi biçimde yansıtan oyun çeşitlerinden biridir. Coşku içinde ve hareket halindeki insan vücudunun güzelliği, en iyi ifadesini halk oyunlarında bulmaktadır ve estetik düşüncenin önemli öğelerinden olan ezgiler ve ritimler ile doludur" (Sümbül, 1997).

Halkın müşterek duygularını taşımasından dolayı halk oyunları, millet olma özelliğini oluşturan kavramların arasında bulunmaktadır. Bunun sebebi ise halk oyunlarımızın toplumunun her türlü faaliyetlerinde bulunan ve sanat türleri içinde oluşum ve ifade zenginliği açısından en renkli ve en etkili bir kaynaşma

aracı olmasıdır. Bu niteliklerinden ötürü Türk halk oyunlarının, insanlarımızın duygularına ortak bir ilham, düşüncelerinde milli bilinç oluşturması, toplum dayanışmasını ve kaynaşmasını sağlaması özellikleri ile önemli bir eğitim vasıtası olduğu düşünülmektedir. Halk oyunları kültürel değerlerimizin yaşatılması, yaygınlaştırılması, gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılmasına önemli katkılar sağlar. Tüm bunların yanında halk oyunları, bireyler arasındaki dostluk, arkadaşlık, yardımlaşma isteği, milli gurur ve coşkunun, milli birlik ve beraberliğin güçlendirilmesin de önemli rol oynar (Yılan, 2012).

2.1.1. Türkiye’de Halk Oyunlarının Tarihi

Rıza Tevfik (Bölükbaşı)’ın, Nevsâl-i Afiyet Salname-i adlı Tıbbi yıllıkta yayımlanan ve “Raks” başlığı taşıyan makalesi, halk oyunları hakkında Türkiye’de yazılmış ilkyazı kabul edilmekte ve Türkiye’deki halk oyunları çalışmalarının da başlangıcı kabul edilmektedir (Eroğlu, 1999). Ancak, halk oyunları ile ilgili ilk önemli çalışmalar Cumhuriyet döneminde başlamıştır.

Atatürk, halk oyunları ile ilgilendiği kadar folklorun alt dallarında bulunan diğer kültür ürünleriyle de yakından ilgilenmiştir. Atatürk, 1923 yılında Adana’da yaptığı bir konuşmasında; “Bir milleti yaratmak için birtakım temeller lazımdır ve bilirsiniz ki, bu temellerin en mühimlerinden biri sanattır. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur” demiştir (Ekmekçiöglü ve diğ. 2001). 1926 yılında İstanbul belediyesi konservatuvarınca “halk müziği derleme gezileri”nde halk danslarına da yer verilerek, Trabzon, Rize, Erzincan dolaylarında yapılan ilk müzik araştırma ve derleme gezisi ekibine, halk oyunlarını filmle saptamak için bir de film operatörü bulundurulmuştur. Bu sayede bölgedeki bir kısım halk dansı film ile saptanmıştır (Baykurt, 1995). Halk oyunlarının filmle tespiti, Türkiye’de ilk kez bu gezide gerçekleşmiştir (Özcan, 2005).

Türkiye’de ilk düzenli derlemelerin yapılmasını sağlayan, böylece de geleneksel malzemeyi geniş ölçeklerde kullanıma sunan kurum 1932’de kurulan Halkevleri’dir (Koçak, 1990).

Halk danslarına ilişkin en büyük hareketlenme, 1932 yılında Atatürk’ün talebiyle kurulup açılan Halkevlerinde görülmeye başlanmıştır. O güne dek dağınık biçimde icra edilen uygulamalar bundan sonra düzenli ve disiplinli bir şekil almıştır. Sözü edilen çalışmalar bütün yurt düzeyine yayılmıştır. Kuramsal çalışmaların yanı sıra uygulamaya dönük çalışmalar da başlamıştır. Yurdumuzun hemen her ilinde hatta ilçelerimizde halk dansları toplulukları kurulmuştur. Daha sonra başta Ankara olmak üzere, hemen hemen bütün illerimizde şenlikler (festivaller) düzenlenmesi yönüne gidilmiştir (Baykurt, 1995). İstanbul’da I. ve II. Balkan Halk Oyunları Festivali 1935 ve 1936 yıllarında Atatürk döneminde gerçekleştirilmiştir (Ekmekçiğolu, 2001).

1935 yılında Mustafa Kemal Atatürk’ün talimatı ve önderliğinde Beylerbeyi Sarayı’nda birinci uluslararası halk oyunları festivali düzenlenmiştir. Burada düzenlenen uluslararası halk oyunları festivaline Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya ve Yunanistan halk oyunları toplulukları da katılmıştır (Megep, 2007).

Halk oyunlarının, öğretme ve sahneleme amacıyla sistematik bir şekilde derlenmesi (Selim Sırma Tarcan ve Darüel-han örnekleri istisna olarak bırakılırsa) 1940’lı ve 1950’li yıllarda başladı denilebilir. Halkevleri ile yerleşikleşen farklı yörelere ait oyunları “milli bir çerçeve” içinde sunma geleneği, kuşkusuz derleme çalışmalarını teşvik eden önemli bir faktör olmuştur. Ankara Halkevi’nin 1941 yılında düzenlediği gösterinin bu yönde oldukça olumlu bir etkisi görülmüştür (öztürkmen, 2014).

1940 yılından başlamak üzere, Halkevlerinin kuruluş yıldönülerinde Halkevleri Bayramları ve halk dansları şenlikleri düzenlenmiş ve Halkevleri 1951 yılında kapatılıncaya kadar da bu bayramlar gelenekleştirilmiştir. Halkevlerinin açık bulunduğu 1932-1950 yılları arasında birçok bilimsel çalışma bu

kurumlarda yapılmıştır. İllerde yayınlanan Halkevi dergileri konularının çoğunu bölgesel halk kültürlerinden almıştır. 1941 yılında Vahit Lütfü Salcı tarafından yazılan “Gizli Türk Dini Oyunları”yla, 1944 yılında Kasım Ülgen tarafından yazılan üç ciltlik “Doğu Anadolu Oyun Havaları” eserler bu kitapların önemlileri arasında yer almaktadır. Halkevlerinde yaşanan bu büyük canlanma, 1944 yılından sonra Köy Enstitüleri ve Öğretmen Okullarına sıçramıştır (Baykurt, 1995).

1950’li yıllarda başlayan komşu ülke festivallerine katılım sayesinde, halk oyunları çalışmaları gittikçe gelişmiş, dernekler, orta dereceli okullar üniversiteler bu alana özel ilgi göstermişlerdir (Ay, 1999).

1951 yılında Halkevleri kapatıldığında, halk dansları topluluklarının yuvaları dağıtılmış olur. Fakat bu yıllarda halk dansları bakımında önemli sayılacak bir olay meydana gelmiştir. Yapı ve Kredi Bankası, Türk halk danslarını yaşatabilmek amacı ile 1955 yılında Vedan Nedim Tör’ün başkanlığında ‘Türk Halk Oyunlarını Yaşatma ve Yayma Tesisi’ adlı bir örgüt kurmuştur. 1970 yılına kadar varan 14 yıllık çalışma süresinde (dördü bölgesel şenlik olmak üzere) ondört uluslararası halk oyunları bayramı düzenlemiştir. Söz konusu bu bayramları düzenlemek için her yıl Anadolu ve Rumeli’de ekipler halinde bilimsel araştırmalar ve derlemeler yapıldı. 1960’lı yıllara varıldığında, araştırmalar sonunda, yurdumuz yüzeyinde halkımız tarafından bilinen 2000’e yakın halk dansı adı saptanmıştır. Adları saptanan bu 2000 halk dansından yaklaşık 600’ünün yaşamakta ve yaşatılmakta olduğu görülmüştür (Baykurt, 1995).

Tesiste toplanan film, dia, oyun, müzik ve slaytlar değerlendirilerek, “100 Türk Halk Oyunu” adlı kitap yayımlanmıştır. İlk halk oyunları semineri bu tesis tarafından 1961 yılında gerçekleştirilmiştir (Ay, 1999).

1963’te Halkevlerinin yeniden açılması (bu kez halkoyunlarına daha da fazla yer vererek) Milli Eğitim Bakanlığı’nın Halk Eğitim Merkezleri aracılığıyla ilk kez alanda denetleyici-belirleyici bir güç olarak ortaya çıkmıştır (Koçak, 1990).

1967 yılından itibaren de TRT, folklor derleme gezilerine çıkmıştır (Özcan, 2005).

1976 yılında İstanbul'da kurulan Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, yurdumuzda gerçekleştirilen halk bilimi konulu araştırmalara, akademik bir kimlik kazandırılması açısından önemli bir yere sahiptir. Daha sonraki bir Yök yasasıyla İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlanması ardından, 1984 te konservatuvar bünyesinde Türk Halk Oyunları Bölümü kurulmuştur. İstanbul'dan sonra 1988 da Gaziantep Üniversitesi ve 1989'da Ege Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarlarına bağlı Türk Halk Oyunları bölümleri hizmete başlamıştır (Ekmekçioğlu, 2001).

2.1.2. Halk Oyunlarının Ulusal ve Toplumsal Boyutu

İnsanoğlu var olduğu günden bu yana, toplu olarak yaşamak ihtiyacını hissetmiş ve yaşamak zorunda kalmıştır. Bireysel yaşamla elde edilemeyen birçok istek ve haz toplu yaşam sunucunda elde edilmiş ve günümüze kadar süregelmiştir. Bir isteği, bir arzuyu, bir anlatımı hep belli hareketlerle, ifade ve jestlerle anlatmaya yönelmiştir (Karakeçili, Yıl:2).

İlk insanla birlikte insanların birbirlerini tanımaları ve birbirlerinin farkına varmaları ile sosyal ilişkiler başlamış ve böylece birbirine zihnen ve bedenen yakın kişilerden meydana gelen topluluklar oluşmuştur. Bu toplulukları ise birbirinden ayıran en önemli özellik bir milletin hayat tarzı olarak ifade edilen kültür zenginlikleridir (Doğan, 2008).

İlkel danslar genellikle aynı cinsiyetten olmasına ve beden kontağının olmadığı biçimde yapılmasına rağmen halk oyunları temel olarak el ele tutuşmanın olduğu ve doğrudan kontağın kurulduğu sosyal danslardır. Grup içerisinde yer alıp diğer grup elemanları ile kurulan sosyal ilişki, birlikte hareket etmiş olmanın verdiği aidiyet duygusu, ortak amaç doğrultusunda canlanan grup

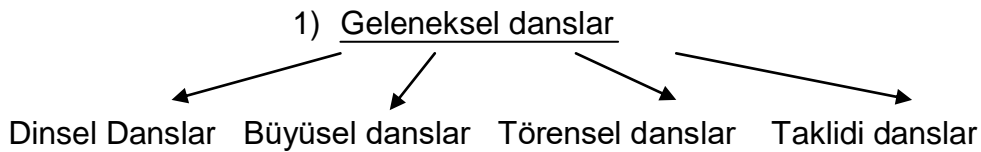
dinamiği, bireylerin haz almalarını sağlar. Bunun sonucunda öz saygılarının artması, bazı psikolojik ve sosyal problemlerin önlenmesine veya azaltılmasına yardımcı olur (Özdemir, 2007).

Türk halk oyunlarının meydana gelişinde, İslamiyet'in etkilerinin yanı sıra kùltlerin ve coğrafi yapının iklim ve bitki örtüsünün tesirleri vardır. Özellikle Türk kùltüründe sık görülen su, toprak ve dađ kùltleri; ateş ve hava kùltü gibi kùltler ile kurt, kartal, güvercin vb. gibi hayvan kùtleri Türk halk oyunlarının meydana gelişinde önemli rol oynar (Eroğlu,1995).

Halk oyunlarının dinsel birtakım unsurlar ile birlikte halen büyüsel niteliklerini korudukları da bilinmektedir. Oyunların oynanış nedenleri içinde tapınma ve bolluk törenleri için oynananları oldukça fazladır. Anadolu'da bu bağlamda "Dionisos Şenlikleri" yerini "Bađbozumu Şenlikleri "ne bırakmıştır. İlk çağlardan bu yana var olan maddi ve manevi kùltür değer yargılarının oluşumları sırasında en önemli etkenler;

- a) Coğrafi özellikler
- b) İklim
- c) Yaşam koşulları
- d) Üretim ilişkileri
- e) Ekonomik ve toplumsal yapılanma ilişkileri
- f) Savaşlar
- g) Dil ve dindir (Ekmekçioğlu, 2001).

Bir toplumda icra edilen dansları; Geleneksel, Sosyal ve Sanatsal olmak üzere üç temel grupta toplamak mümkündür. Bu grupları daha sonra da kategorik olarak kendi içinde şu şekilde sınıflandırabiliriz;

2) Sosyal danslar

Salon dansları * Sportif amaçlı danslar

3) Sanatsal danslar

Bale Modern dans Caz (Jazz) dans Avangard vb. yaratıya dayalı danslar
(Aktaş, 2014).

Hangi kategoriye girerse girsin, dansı (halk oyunları) fiziksel olarak meydana getiren şey insan hareketleri, dansın ana malzemesi ise insanın kendi vücududur (Aktaş, 2006). Oyuncular, halk oyunlarını kırsal kesimde kendisi için oynar. Coşku ve sevinçlerini dile getirirler. Oyunları'nın toplumun güvenini yükselten ve bozulan dengesini düzeltici işlevi oyunda açıkça görülür. Yine halk oyunları hareket, bolluk, kötülüklerden arınma, güç kazanma gibi hayatın özünü taklit eden yönüyle toplum üzerinde önemli etkilere sahiptir (Doğan, 2008).

Her yeni anlayış ile düşünceden dans etkilenirken, özde aynı olsada, farklı karakteristik özellikleri barındıran dans türleri de oluşmuştur. Bunlardan birisi ve en eskisi halk oyunlarıdır. Ulusların halk oyunları; kendi özelliklerini yansıtan, kendine özgü danslarıdır (Doğan, 2008)

Halk oyunları Türk folkloru için en önemli dallardan biridir ve halkımızın ortak duygularını taşımasıyla da millet olma özelliğini taşıyan öğelerin arasında bulunmaktadır. Türk kadının onuru ile inceliğini; Türk erkeğinin yiğitliği ile gücünün yanı sıra, coşkun, ağırbaşlı tavırlarını; kısacası insanı insan yapan birçok üstün değerler Türk Halk Oyunları'nda görülmektedir (Aydın, 1993)

Buradan hareketle, Türk halk oyunlarının önemli özelliklerinden biri, belki de en önemlisinin, oyunların icra sırasındaki yaratımı ve sunumu ile izleyici ve icracı üzerinde bıraktığı etki ve bu etkiye bağlı olarak gelişen karşılıklı ortak

duygular olduğu söylenebilir. Bu noktada halk oyunları icralarının işlevsel özelliklerini kuramsal yaklaşımlar çerçevesinde incelediğimizde halk oyunları icralarının, icra edildiği sosyal çevre ve şartlara göre; “eğlenme ve eğlendirme, eğitim ve kültürün genç kuşaklara aktarılması, toplumsal kurumlara ve törenlere destek verme, toplumsal ve kişisel baskılardan kurtulma” gibi işlevsel özellikleri barındırdığı anlaşılmaktadır (Tapmaz, 2012).

Yanık’a (2010) göre “Halk oyunlarının sergilendiği törenler; düğün, sünnet, bayramlar (ulusal ve dini), asker yollama ve karşılama, gençlik toplantıları, dini amaçlı toplantılar, açılışlar, siyasal amaçlı toplantılar gibi çeşitli töre ve törensel uygulamalardır. Bu uygulama alanlarında oyunun iki boyutu ön plana çıkmaktadır. Bunlar; oyunun toplumsal işlevleri ve bireysel işlevleridir. Bu töre ve törenlerin hepsi özünde bireysel olan ancak içerisinde yaşanan toplumla bütünleşmeyi sağlayıcı birer öğeyi oluşturmaktadır. Özellikle geçiş dönemi uygulamalarıyla bireyin değişen toplumsal statüsünün toplumla paylaşım ve duyurusu söz konusu olmaktadır. Bu değişim sürecini paylaşımıyla içinde yaşanan toplumla bütünleşme sağlanmaktadır”.

Halk oyunlarının önemli özelliğinden birisi de oyuna katılan kişilerin bu yolla topluluğa manevi açıdan bağlanmasıdır. Oyuna katılma yoluyla kişi topluluğun bir parçası olduğunu anlar, kendisini topluluk dayanışması içinde hisseder. Bu özellik çok önemlidir, çünkü insan topluluğun organik bir parçasıdır. İnsanın topluluğun dışına düşmesi ölüm anlamına gelir. Halk oyunları bu birliğin yaşamı sürdürmenin manevi alandaki ifadesidir (Karabulut, 1991).

Sümbül (1997) “Toplumsal uyum, birey-toplum iletişiminin zorunluluğunu getirmektedir. Halk oyunları bireysel ve toplumsal işlevleri ile uyumun sağlanmasında katkıda bulunmaktadır. Gerek toplumsal, gerekse eğitim, iletişim ve eğlence anlamlarında halk oyunlarının işlevleri bulunmaktadır. Halk oyunlarının icrası sırasında bu işlevler oluşmaktadır” şekline ifade etmiştir.

Özellikle grup dansları söz konusu olduğunda grubu oluşturan her birey, kendisini bütünü bir parçası olarak algılamak durumunda kalır. O grupta, herkes birbirinin yaptığından sorumlu olduğu kadar, bazı durumlarda mizansen gereği neredeyse birbirlerinin yansıması gibi benzerlik göstermek zorunda kalabilirler. İşte bu uyum, bireyin toplumsal yaşamda göstereceği uyuma da alt yapı hazırlayabilecek niteliktedir. Birey nasıl ki, grup dansında hata yaparak dikkatleri üzerine çekmekten tedirginlik duyuyorsa, toplumsal yaşamda da toplum örf adetlerine aykırı davranış sergilemekten kaçınacak ve içinde yaşadığı toplumun bireylerinin yadırgamayacağı türden davranışlar sergilemeyi benimseyebilecektir. Grubun her bir üyesine yüklenen bu sorumluluk, aynı zamanda üyelere sergiledikleri her davranıştan sorumlu olma duygusunu kazandıracak ve toplumsal yaşamda bananecilikten uzak, duyarlı bireyler yaratılmasına olanak sağlayacaktır (Akgül, 2007).

Halk dansları ait olduğu ulusun toplumsal bağlarını kuvvetlendirerek, ulusal duygularını geliştirip pekiştiren bir olgudur. Gerek onu izleyenler gerekse onu seyredenler üzerinde derin ulusal ve estetik heyecanlar yarattığı, onun ruhsal, bedensel, ulusal ve estetik bir ihtiyacı karşıladığı bir gerçektir. Çünkü halk dansları dil gibi birleştirici ve bütünleştiricidir (Baykurt, 1995).

Yanık (2010) “Halk oyunlarının oynanış zamanı açısından işlevlerinin bireysel ve toplumsal boyutlu olduğu görülmektedir. Halk oyunları toplumsal yapı içerisinde bulunan tören gereksinimini karşılamaktadır. Geçmiş toplumlarda dinsel ve yıl içerisinde belli törenler yapılmaktaydı. Bunların çoğu, ulusal ve dinsel bayramlar, karnavallar, şenlikler gibi yeni oluşumlarla farklılaşarak sürmektedir. Bu törenlerde yer almayı tüm insanlar istemekte, çünkü burada bulunan bireylerin ait olmak güdülerini doyurulmaktadır. Ait olma duygusunun doyumu ile oluşan; sevinç ve mutluluk gibi hoş duygularla toplumsal uyumu yaşamaktadırlar” diyerek halk oyunlarına farklı bir açıdan yaklaşmıştır.

Nasıl ki kol kola tutulan bir halay, bütün benlikleri özdeşleştirir ve kendine güveni güçlendirirse, hep bir ağızdan söylenen bir türkü ya da şarkı 'da ruhun

boşluğunu doldurur. Bu güzel, duyarlı ve coşkulu uyarılar sonucu, sempatik sistem çalışmaya başlar ki bu da bireyin ruhsal sağlığı açısından çok önemlidir (Karakeçili, Yıl:2). Türk milli kültürü içinde psiko-sosyal açıdan da önemle üzerinde durulması gereken bir eğitim aracı olan halk oyunlarının özellikle ruhi yaşantıyı dengelemeye, kişilik özelliklerinin kalıcı nitelikli olmasına yarar sağladığı da söylenebilir (Biber, Yıl:11).

Halk edebiyatı ve halk müziği gibi halk oyunları da halkın öz kültür varlıklarından biridir. Halk dansları toplumsal ve ulusal konulu kültürü yansıtmakla birlikte, ulusal ve sosyal ruhu da müzik, ses ve hareketle ifade etmektedir. Halk oyunları belirli bir devrin ya da şahısların değil, toplumların uzun yüzyıllar boyunca devam etmiş toplumsal ürünleridir. Ait olduğu toplum tarafından yaratılmış ve yaratıcıları zaman içinde ölmüş olsa bile toplum ve ulus tarafından benimsenmiş halk dansları, dış ve yabancı etkilerden korunduğu sürece ulusallığını koruyabilir (Baykurt, 1995).

Tanyol, (1961)" İnsan şahsiyetinin bir toplum içinde geliştiği düşünülecek olursa, dansın temel unsurunu teşkil eden ölçü ve figürlerin, ferdin içinde doğup büyüdüğü toplumla sıkı sıkıya bağlı olduğu kolayca anlaşılabilir" (Baykurt, 1995). Tecer (1963), "Oyun (Dans), halk hayatında toplayıcı, yaklaşıtııcı bir rol oynar. Her şenlikte onun yeri vardır. Hele düğün şenliklerinde oyunun yeri en başta gelir" (Baykurt, 1995).

Toplumumuzun sosyal ve kültürel yapısının oluşmasında, pek çok kültürel unsurun bir bütünlük içinde etkin, ahenk içinde ve tatmin edici bir özellik kazanıp idame ettirilmesinde, düğünlerimizin yeri önemlidir (Ekmekçioğlu, 2001). Türk düğünlerinin dışındaki gece eğlencelerinde de dans ve müzik başta gelmektedir yurdumuzun çeşitli yer ve yörelerinde yapılan delikanlı sohbet ve muhabbetlerinde ağırlık hep halk dansı ve halk müziğindedir(Baykurt, 1995).

Johan Huizinga, "Halk oyunları bireylerin beraberliğini artıran, aralarında sağladıkları dayanışmaya etkisi olan ve sosyal ilişkilerin gelişimine zemin

hazırlayan, sosyal bir iletişim aracı olarak karsımıza çıkmaktadır” (Ertural, 2006). Synder; oyun, oynanma zamanı ve yeri bağlantısında görüş açısının toplumu veya topluluğu yansıttığını belirtmiştir (Sümbül, 1997).

Aydın’a göre ise “Halk oyunları, ait olduğu yörenin tarihini, coğrafya ve iklim yapısını, müzik geleneğini, giysi, takı, kullanılan araçlarını ve yöre insanının yaşam biçimini bünyesinde taşıyan, bu öğelerle bağlantılı olarak yöre insanının karakteristik yapısını, davranışlarını, duygularını ve inançlarını kendine özgü bir biçimde hareket ve figürlerle yansıttığı bir halk kültürü ürünüdür”(Aydın, 1981).

İnsanların; doğum, nişan, evlenme, festival, panayır, mevsimlik dini ve milli bayramlarda vb. toplantılarda dansları var olmuştur. Buna göre dans, insan yaşamında dönüm noktası olup dans edilmesine vesile olan platformlarda oluşmuştur. Bu açıdan bakıldığında oyunda en önemli unsur birlikte oynamaktır. Birlikte oynamak insanları birbirine yakınlaştırır, oyun bittikten sonra da aynı derneğin üyesi gibi bir yakınlık kurularak duygu aktarımı sağlar (Doğan 2008). "Oyun, müzik ve çalgı, (enstrüman) millet olma duygusunun ve eğitiminin bir aracı olarak Türk toplum hayatının çeşitli yönleriyle bağlantısını koruyan milli bir geleneğimizdir" (Karabulut, 1991).

Sümbül’ün (1997) ifadesinde ise “Oyuna katılım farklı sosyal kültürel yapılardan bir araya gelerek oluşturulan toplumların dayanışmasını sağlamakta çok önemli işlevler üstlenmektedir Aynı toplum içerisinde yaşayan bireyler ekonomik, toplumsal, eğitim ve kültürel farklılık, etnik ve dinsel nedenlerle birbirlerinden farklılaşmaktadır. Bu farklılaşma ya da ayrılık, topluluğu oluşturan bireyler arasında; kuşku, hoşlanmama ve güvensizliklere neden olmaktadır. Dolayısı ile komşuluk ve grup bağları zayıflamaktadır. İşte, özellikle geleneksel töre ve törenlerde grup halinde oynanılan halk oyunlarının bu olumsuzlukları giderici ve toplumsal dayanışmayı sağlayıcı bir işlevi bulunmaktadır” denilmektedir.

2.1.3. Halk Oyunlarına İlişkin Tanımlamalar

"Halk Oyunları, en eski çağlardan beri, insanların hayatında önemli bir yer tutmuş ve günümüze kadar gelmiştir. İkel zamanlarda yaşamış insanlar, yaban hayvanlarından korunmak, onları avlamak, birbirleriyle savaşmak mecburiyeti içinde zor bir yaşama mücadelesi veriyorlardı. Çoğu zaman güç, tehlikeli ve yorucu geçen bu uğraşmalardan sonra, zaferle dönen insanlar sevinçlerini tepinerek, sıçrayıp hoplayarak, coşkun hareketlerle kutlamaktan büyük zevk duymuşlardır, işte oyunun ilk ve ilkel şekli bu biçimdedir. Daha sonra oyunu meydana getiren duygular ve olgular gelişerek, müzikle de bütünleşerek, belirli bir düzene girmiş ve birçok olayların da etkisiyle çeşitlilik arz etmiştir. Türk toplumunda da oyun, yüzyıllar boyunca bir gelenek halinde devam eden çok geniş bir kültür hazinesi halini almıştır" (Baykurt, 1976).

Ait olduğu toplumun geleneksel değerlerini koruyup, çeşitli konuları işleyen, hareket, ritim, jest ve mimiklerden faydalanarak, müzik ve müzik aletleri eşliğinde, kimi zaman toplu kimi zaman da bireysel şekilde anlatan önemli kültür öğelerinden biri olan halk oyunları, uzun bir tarihsel sürecin içinde , ülkelerin kendi kültürlerini yansıtabilecekleri değerli bir kaynak özelliği taşımakta ve bu özelliğini hala aynı şekilde sürdürmektedir (Uslu, 2013).

Uzunkaya (2009) çalışmasında Türk halk oyunlarının "geleneksel biçimi ile doğal ortamında oynanırken, daha sonra bunların herkesçe bilinmesi ve öğrenilmesi amacı ile önce şehirlere, buradan da sahneye taşındığını, doğal ortamında serbest olan halk oyunlarının sahnede, belli kurallara ve disipline bağlanarak, bir sahne sanatına dönüştürüldüğünden, ve yine sahne sanatları içinde yerini alan Türk halk oyunlarının, çeşitli kurum, kuruluş, vakıf ve dernekler tarafından oynanmaya başlandığına ve bu çalışmaların oldukça geniş bir alana yayıldığından" bahsetmiştir.

Halk oyunlarında oyuncuların hareketleri ritmik ve göze hoş geldiği kadar anlamlıdır; yani figürler, jestler, hatta bazen oyun esnasında yüzün aldığı ifade ile ya iç dünyanın sevinç, üzüntü, istekler anlatılmak istenilmiştir veya

doğrudan doğruya günlük hayattan geçmiş olaylar, destansı olaylar dans, müzik ve hareketle tamamıyla dramatik olarak anlatılmaya çalışılmıştır (halksahnesi.org, 2006). Halk Oyunlarımızın merkezi insandır ve oyunlarımız da insanı ve onun yaşantılarını anlatır (Ay, 1999).

Bu açıklamalara göre Halk Oyunları;

- Halk oyunları yurdumuzda yaşayan insanların adetlerini ve geleneklerini, duygu ve düşüncelerini, inanışlarını, tabiat ve diğer canlılarla yaptıkları mücadeleyi anlatan uygulama biçimleridir (Ay, 1999).
- Halk dansları bir toplumun kültürel birikimleriyle oluşan, o topluma ait tüm özellikleri bünyesinde barındıran, ait olduğu yörenin tarihini, coğrafya ve iklim yapısını, giysi, müzik geleneğini kısacası yöre insanının yaşam biçimini yansıtan kültür ürünleridir (Ökten, 2002).
- Halk dansları bir ulusun kültürünün, kendi bireylerine hareket, ritim, jest ve mimikleriyle işlenmiş ve onlara yansımış halidir. Başka bir ifadeyle halk dansları, fiziksel tavırların müzik eşliğinde halka yansımalarıdır (Baykurt, 1995).
- Eroğlu'na (1999) göre "Halk oyunlarını, ait olduğu toplumun kültür değerlerini yansıtan; bir olayı, sevinci, üzüntüyü ifade eden; kökeni din ve büyü ile ilgili olan; müzikli (bir müzik aleti eşliğinde veya müzik aleti olmaksızın, el, ayak gibi organlarla tempo tutarak) olarak, tek kişi veya gruplar halinde icra edilen; ölçülü ve düzenli hareketlerdir. Yani kısa ve öz bir şekilde; Düşünce ve duyguların insan vücudunun hareketleriyle anlatılması" olarak tanımlanabilir.
- Altuğ'un (1991) çalışmasında ise halk oyunları; "insanların var olduğu günden bugüne, karakterini, duygularını, düşüncelerini ve manevi değerlerini, yansıtmak, günlük yaşamda karşılaştığı ve kitle olarak etkisinde kaldığı olayları tasvir etmek için yaptığı ve birtakım mesajlar verdiği ritmik hareketler bütünüdür" şeklinde tanımlanmaktadır.

- Başka bir ifadeyle halk oyunları, halkın geleneksel maddi ve manevi kültürünü halk kültürüne yönelik kendine has metotlar aracılığıyla derleyip araştırmasıyla ,sınıflandırıp çözümlenmesiyle değerlendirme yapabilen bir bilimdir (Tan, 1988).

Yukarıda verilen tanımlarda kültür, gelenek, duygu, düşünce ve bedensel hareket terimlerinin ortak ve yaygınca kullanıldığı görülmektedir. Yukarıda bulunan ifadelerin ve tanımlamaların tümüne ek olarak halk oyunlarının; kişinin kendine özel anlatımının yanı sıra kültür, inanç ve estetik gibi değerli unsurları da içermekte olan bir davranış şeklinde ortaya çıktığı da söylenebilir.

2.2. Halk Oyunlarının İşlevleri

Türk halk oyunları asırlar boyunca nesilden nesile aktarılıp günümüze ulaşarak ve folklor ürünleri içinde önemini günden güne artırarak günümüzün en çok bilinen ana dalların birisi olmuştur (Hacıseferoğlu ve Diğ. 2014). Okullar ile okul dışındaki ortamların içinde de, etkinliğini sürdürüp, üniversitelerde de bir hayli önemsenirken, ilgilenen gençlerinde bilinçli bir platformda hizmet alacakları bir kaynak olmaktadır (Uslu, 2013).

Doğan (2008) “Günümüzde halk oyunları denildiğinde, ilköğretimden üniversiteye kadar insan gelişiminin her döneminde bireyin tercih ettiği etkinliklerden birisidir. Kapsam ve ilgi alanı bakımından toplumsal öneminden dolayı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında, konservatuarların halk oyunları bölümlerinde de mecburi ya da seçmeli ders olarak verilmektedir. Öğrencilerin halk oyunları branşına yönelmelerinde, boş zamanlarının değerlendirilmesini, kültürel değerlerin yaşatılmasını, toplumsal etkileşimde bulunulmayı, maddi kazanç sağlanmayı, yeni bir çevre edinmeyi, stres atıp eğlenceli vakit geçirmeyi ve sağlık, sıhhat kazanmak gibi birçok unsur etkilidir”.

Türk halk kültürü içinde geçmişte hem fonksiyonları hem de toplum hayatındaki yeri bakımından büyük önem taşıyan Halk Oyunları, milli kimliğimizi meydana getiren önemli bir kültür unsurudur (Turan, 2001).

2.2.1. Halk Oyunları ve İletişim

İnsanlar sevinçlerini ve üzüntülerini paylaşma isteği duyarlar. Birbirine kenetlenmiş eller, birbirine yaslanmış omuzlar, dostluğun, kardeşliğin, dayanışmanın vücuda getirilmiş şeklidir (Yanık, 2010).

Çağlar boyu bilinen tüm kültürlerin önemli bir ögesi olan dans, ortaya çıktığı kültürün ve toplumun sözsüz bir ifade aracı olarak iletişimin farklı bir şekli olmuştur (Board of Student, 2003) ve farklı kültürlerde insanlara, farklı şeyler ifade eder (McGreevy ve Diğerleri, 2005). “İnsanların birbirleriyle anlaşmaları sırasında kullandıkları yazı, söz, müzik, ritim gibi diğer bütün iletişim araçları günümüzde bile dans sanatının yardımcı öğeleridir (Koçkar, 1990). Bir sanat olarak dans, güçlü görsel ve işitsel özellikleri gereği insan yaşamında yaşanmış ya da yaşanılabilecek birçok olayı yorumlayabilir” (Yanık, 2010).

Bazı bölgelere göre dans, toplumun yaşantısında oldukça önemli bir yere sahip olup bunun yanı sıra sosyal dinamiklerinden en güçlülerindedir. (Turan, 2001). Kuşaktan kuşağa aktardığı iletilerle kültürün devamlılığına katkı sağlar (Yanık, 2010).

Şenol (2001) “Halk oyunları, tüm karar sistemlerini ve bilimsel çalışmaları etkileyen, toplumun yapısal değişikliklerinde etkisi olan ve bireylerin sosyal isteklerinin oluşturmasında etken, halk biliminin bir alt ögesidir. Amaçları ve içerdiği konuları itibarı ile karışık bir oluşumu içeren halk oyunları, bütün aşamalarında ifade bütünlüğünü yansıtır. Bu ise, halk oyununun vurgulamak istediği kültürel formu, sanatsal bir unsur içinde sunulmasını sağlar”.

Ortak iletişim alanı halk oyunları olduğu zaman birey hiç tanımadığı bir kişiyle iletişim kurabilir ve iletişimi geliştirebilir (Yılan, 2012). Paulson'un dans tanımında "hissetmek, anlamak ve iletişim kurmak için hareketin araç olduğu bir sanat dalı" ifadesi göze çarpmaktadır (Özevin, 2006). İnsanlar farklı amaçlar doğrultusunda dans ederken aynı zamanda sosyalleşip, arkadaşça, eğlenmenin yanında bir izleyici kitlesi için de dans edebilirler. Bunlara ek olarak yoğun duyguları ile başkalarıyla beraber iletişim kurabilmek adına da dans ederler (Tokinan ve Bilen 2010). Dolayısıyla, ifade edilemeyen sevgiler, öfkeler ve içinde yaşanan toplumun değerleri karşıya aktarılmaktadır (Sümbül, 1997).

Dans insanlık kadar eski ve onun bir parçasıdır. İnsanlıkla birlikte hep vardır. Bu durum, konuşmaya ve iletişime benzer ve toplumun içinden ayrı tutulamaz, toplumla beraber dansta gelişir. Dans özellikleri ile toplumun temel iletişim şekillerinden biridir. Dans kültürün kendisidir ve toplumun içinde gelişir, işlenir. Toplumun ihtiyacından dolayı ortaya çıkar ve toplum tarafından geliştirilir (Ünver, 2016).

Halk dansları bir eğlence çeşidi olmanın ötesinde, her türlü duygularımızı ifade eden bir güzel sanatlar türü ve aynı zamanda insanları ve toplumları birbirine yaklaştırıp bağlamada dil, din gibi sihirli ve çok güçlü bir anlatım aracıdır (Baykur, 1995). Dans yaratılırken amaç, hareketler yoluyla iletişim sağlamaktır. Hareket ve müzik, duyguların dışı vurulması ve mesajın aktarımı noktasında sadece bir araçtır (Turan, 2014). Paulson, dans için "hissetmek, anlamak ve iletişim kurmak için hareketin araç olduğu bir sanat dalı" şeklinde yorumda bulunmuştur (Tokinan ve Bilen, 2010).

Dansta insan bedeni, iletişim ve ifadenin enstrümanıdır. Beden dilinin doğru kullanılıp, doğru iletişimin kurulması için gerekli yetilerin kazanılıp geliştirilmesinde de dansın yeri önemli görülmektedir (Özevin, 2008).

Dans sadece doğrudan imgeleme ve seslenme yoluyla değil, aynı zamanda kinestetik yolla da iletişim kurarak başka hiçbir sanat formunun sağlayamayacağı biçimlerde bireylerin estetik deneyim yaşamasını

sağlamaktadır. Bu yönüyle başka diğer sanat dallarından ayrılır ve sahip olduğu bu özel iletişim yöntemi başka hiçbir sanatın sağlayamayacağı bir estetik tatmin duygusu sağlar (Turan, 2014).

Koçkar (1990) "İletişim, insanlar arasında duygu, düşünce ve bilgi birikiminin, birbirleri arasında aktarılmasını sağlayan yöntemlerin bütünü olarak özetlenebilir. İletişim yazılı, sözlü olabildiği gibi renk, ses ve hareket yöntemlerinden herhangi biri ya da bir kaçını kullanabilir. O halde dansın, ses ve hareket gibi iletişimin en çarpıcı ve güçlü iki ögesini kullanması nedeniyle iletişim yöntemlerinden biri olma özelliği taşımakta olduğu düşünülebilir".

Halk oyunları, halka ait ortak duyguların, düşüncelerin ve yaşantıların yansımasıdır. Aynı zamanda sözlerle ifade edilemeyen duyguların ifadesinde de kullanılır. Engellenmiş, bastırılmış duyguların suçluluk duymadan yaşanmasını ve boşalmasını sağlar.

Judith Lynne Hanna, dansın, fiziksel bir araç ya da duygu ve düşüncenin sembolü haline geldiğini, çoğunlukla dile göre daha etkileyici bir iletişim aracı olduğunu kabul etmektedir: "Bütün dans türlerini kavramaya çalışan bir antropolog olarak, dansı şu şekilde kavramlaştırıyorum: -dansçıların bakış açısıyla- bir amaca yönelik olan, kasıtlı olarak ritmik olan ve kültürel olarak şekillenmiş olan, doğal ve estetik değerlere yani uygunluğa ve yeterliğe sahip olağanüstü sözsüz vücut hareketlerinden oluşan insan davranışlarıdır (Aşkar, 2011).

Duygusal donanımını dans yoluyla anlatma olanağı yakalayan insanoğlu, aynı yolla kendini anlatma girişiminde olan diğerlerinin duygularını ayrıştırabilme konusunda da bir ayrıcalık elde edebilecektir (Akgül, 2006).

2.2.2. Halk Oyunları ve Sosyalleşme

Toplumsallaşma ya da sosyalizasyon kavramlarıyla ifade edilen sosyalleşme, sosyolojinin temel konularından biridir. Genel olarak sosyalleşme ve buna bağlı olarak sosyalleştirme, insanın kendine özgü davranışları öğrenerek topluma uyum sağlaması ve öğrendiği davranışları gelecek nesillere aktarmasıdır (Yılan, 2012). Sosyalleşme olgusu toplum içinde oluşmaktadır. “Birey, toplumun bir üyesi olarak topluluktaki rollerini alarak topluma hakim kuralları benimseyip kabul etmektedir” (Aziz, 1982).

Özkalp'e (2005) göre sosyalleşme tanımı “insanın kendine uygun insanca davranışları öğrenmesidir”. Sosyalleşmeyi birey ve toplum açısından tanımlayan Özkalp, “bireysel açıdan, insanın hayvansal yönlerini geri planda bırakarak, insanî değerler kazanması ve kişiliğini bulması sürecidir. Toplumsal açıdan ise sosyalleşme, sosyal ve kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılması ve kişilik gelişimidir”.

“Sosyalleşme, toplumun bir parçası haline gelme, kişinin aile, okul, çevre ve mesleki örgütler gibi içinde yer aldığı toplumsal kurumların, daha genelde yaşadığı kültürel ortamın kendisinden beklediği şekilde davranmayı ve diğer bireylerle uyum içinde yaşamayı öğrenme sürecidir” (Demir ve Acar, 2005).

Halk oyunları grup çalışmasının önemli bir faktör olduğu ve insanların birbirleriyle doğal olarak kaynaşabildikleri bir sosyal faaliyettir. Hatta birbirini tanımayan ancak ortak noktaları halk oyunları olan insanlar çok hızlı bir şekilde iletişim kurabilirler. Dolayısıyla halk oyunları, bireylerin sosyalleşebileceği ve iletişim becerilerini oluşturup geliştirebilecekleri sosyal bir faaliyettir (Yılan, 2012). Topluluğun içinde bir işin toplulukla beraber yapılıp ve bu işi başarıyla duyusıyla da bunun paylaşılması, sosyalleşmenin olgularından biridir. Kalabalık toplulukların karşısında çeşitli gösterilerin sergilenmesinde görev almak ta sosyo-kültürel olarak nitelendirilecek bir başarıdır. Bu süreçlerin halk oyunları çalışmalarında, öğrenciler tarafından yaşanmaları psikososyal bir olgu şeklinde değerlendirilebilir (Uslu, 2013).

Halk oyunları, günümüzde toplumda çeşitli sorunlar yaşayıp birbirlerinden uzaklaşmış insanları birbirlerine yakınlaştırıcı işleve sahiptir. Aynı toplumun içinde yaşamakta olan bireylerin ekonomik, toplumsal, eğitimsel ve kültürel farklılıklar, etnik ve dinsel sebeplerle birbirinden ayrılmaktadırlar. Bu ayrılığın topluluğun kapsadığı bireylerin arasında; kuşku, hoşlanmama ve güvensizliklere neden olduğu söylenebilir. Bundan dolayı komşuluk ile grup bağları zayıflamaktadır. İşte, özellikle geleneksel töre ve törenlerde grup halinde oynanan oyunlar bu olumsuzlukları giderici ve toplumsal dayanışmayı sağlayıcı bir işleve sahiptirler (Sümbül, 1995).

Oyun alanları toplumun sosyalleşmesi için en iyi ortamlardır. Oyuna dahil olan kişiler oyunun coşkusunu diğerleriyle paylaşarak, bireyin kendisine değer vermesini ve kendine güvenmesini, kendine saygı duymasını ve içinde yaşadığı toplumun bir bireyi olduğu hissetmesini sağlar (Turan, 2001).

Uslu (2013) çalışmasında Halk oyunlarının öğretim aracı ve biçimi olarak öğrencinin sosyalleşmesine etkili bir biçimde katkıda bulunduğunu vurgulamıştır. Ve yine Uslu (2013) “Bu çalışmalarda öğrencilerin kendilerine olan güven duygusunu arttırdıkları ve cesaret kazandıkları görülmektedir. Halk oyunları çalışmalarına katılanların, başkalarıyla diyalog kurmada daha becerikli hale geldikleri gözlenmektedir. Kişilere özgü bireysel ve toplumsal varlığın farkındalığında ve insan ilişkileri konusundaki yetkinliğin artırılmasında ve aynı yaş grubundaki kişilerin etkileşim ve paylaşımlarının ilerletilmesindeki fonksiyonel durumu, halk oyunları çalışmalarını ayrıcalıklı ve değerli kılan unsurlardandır” şeklinde var olan kazanımlara değinmiştir.

“Kültürel etkinlikler bakımından düşünüldüğünde bireylerin boş zamanlarını değerlendirmesinde en işlevli faaliyetlerden birisi de halk oyunlarıdır. Bireyin sosyalleşmesi yani birlikte hareket etme, dayanışmadan güç alma ve uyumlu davranış kazanma açısından halk oyunları toplum üzerindeki en güçlü etkinliklerden birisidir” (Baykurt, 1965). Halk oyunlarının temel amaçlarından birisi, bireylerin bir arada bulunarak aktif sosyal ortam oluşturmasıdır. Bundan dolayı genellikle halk oyunları eğitimi gruplar halinde

gerçekleştirilir. Ailelerin de içine kapanık olan çocuklarının sosyalleşmeleri için halk oyunları grupları içinde yer almalarını isterler (Yılan, 2012).

Oyun oynama ve dinlenme bireylerin sıklıkla başvurdukları serbest zamanlarını değerlendirme biçimidir. Oyun bir kültür iletişim aracının alıştırmalarıdır. Bu etkileşim, iletişim ve döngü yaşam boyu devam eder. Yaşamın özü grupla etkileşmeyi gerektirmektedir (Turan, 2001).

Halk oyunları faaliyetleri sırasında çalışma yapan grupta yer alan bireler arasında genel çalışma havasının paylaşımı ve grup üyelerinin birbirleri ile dayanışma unsurlarını içeren adaletli bir yapının halik olması gruptaki her bireyin sosyal olarak olumlu yönde etkilenmesine imkân verecektir. Ayrıca ahlaki değerlerin gelişiminin de bu yapı içerisinde mümkün olabileceği unutulmamalıdır. Böyle bir ortamda oyuncu topluluğun, sadece oyun kültürünü kazanmakla kalmayacak, aynı zamanda eğitimin gereğince olan diğer özellikler (psikolojik, kültürel, bedensel) bakımından da eğitilmiş olacaktır (Bekâr, 2000).

“Halk oyunları, bireylerin sosyal güdüleri kapsamında ele alınabilecek, eğlence gereksinimini karşılamaktadır. Halk oyunlarının oynandığı ortamlar, diğer öğelerin yanı sıra eğlenceye yöneliktir. Oyuncular ve izleyiciler, oyun ortamında bir araya gelmektedir. Oynayanın bedensel devinimden aldığı zevk, ezgi ve ritmin büyüleyici etkisi ile doruğa çıkmaktadır. İnsan bedeninin devinimi ile oluşan estetik, oyunu izleyenlere de en az oynayanlar kadar zevk vermektedir” (Artun, 2009). Sosyal bir aktivite olarak dans eden insanların pek çoğu zamanı iyi geçirmek, egzersiz yapmak, stresten uzaklaşmak ve yeni insanlar tanımak amacı ile dansa ilgi duymaktadırlar. Dansı bir iş olarak yapan insanlar, daha çok bir sanat eseri ortaya koymak ve zor bir performansı gerçekleştirmek amacı ile dansla ilgilenirler (Daşdan, 2013).

Halk oyunları sosyal, kültürel ihtiyaçların yanı sıra biyolojik ihtiyaçların da giderilmesini sağlar (Sümbül, 1997). Kültürel, iletişim, sağaltım vs. gibi pek çok işlevi evrensel olarak kabul edilen, özellikle eğlence ve ruhsal rahatlama ile birlikte fiziksel gelişime de önemli katkıları keşfedebilen dünya tarihindeki tüm

uygarlıklarda dans, çok önemsenmiş ve müzik ile birlikte her yaşta yapılan eğitimin en önemli öğelerinden birisi olarak kullanılmıştır(Yeşiltaş, 2011).

Uslu (2013) “Üniversite öğrencilerine, halk oyunları çalışmalarıyla sunulan kültürel hizmet ortamı, onların psiko-sosyal gelişimlerine katkı sağlarken, bu birikimler zamanla çoğalacak, ulusal ve uluslararası düzeyde gelişip yaygınlaşacaktır. Sağlıklı, dengeli, kültürlü, başarılı, neşeli ve mutlu bireylerin yetiştirilmesi açısından, üniversite kapsamındaki halk oyunları çalışmaları oldukça etkilidir. Bilgi ve bilinç düzeyi yüksek, istekli öğrenciler, düzenli ve disiplinli yapılacak halk oyunları çalışmalarından öğrendiklerini, ürün olarak gösteri biçiminde sergileyebildikleri takdirde, hem kendilerinin kişilik ve sosyal gelişimlerine katkı sağlayacaklar hem de bu kültür ürününü başkalarına tanıtarak, kültürel ve toplumsal bir hizmette bulunmuş olacaklardır”.

“Genel olarak tüm sosyal ve kültürel aktivitelere katılım, bireylere bazı olumlu davranışları kazandırmanın yanında bu tür etkinliklerin bireylerde kas-iskelet sistemi, dolaşım sistemi, solunum sistemi gibi fiziksel sistemlerinde bir gelişme göstermekte ve psikolojik anlamda stresten uzaklaşma, bedensel ve ruhsal anlamda da rahatlama sağlamaktadır. Güçlü, görsel ve işitsel özellikleri gereği insan yaşamında yaşanmış ya da yaşanması düşünülen birçok olayı yorumlayabilen” (Koçkar, 1998) halk oyunları; rekreatif ve aynı zamanda sosyal bir aktivite olarak, bireylerin arkadaşlık ilişkilerini geliştirme, yardımlaşmayı öğrenme, özgüven gibi bazı yetileri kazandırmanın yanı sıra vücut kaslarını da çalıştırmaktadır.

2.2.3. Halk Oyunları Sağlık ve Spor

Zengin Türk kültürünün bir parçası olan ve bölgelerin karakteristik özelliklerine göre çeşitli yörelere ayrılan halk oyunlarının, fiziksel ve zihinsel yönden insanın gelişmesinde önemli rolü olduğu gözlenen, içeriğindeki yoğun hareketlilik ile sportif aktivitelerin birçok türünden daha yoğun ve zor bedensel

hareket kombinasyonlarını içerdiği bilinen fiziksel aktivitelerdir (Okdan, 2016).

Estetik ve sanat gibi özelliklerin öne çıktığı dans, bütünüyle fiziksel bir aktivitedir. Bu bağlamda, tamamen dansçının fiziksel hareket yeteneği ve anlatım ustalığına bağlı bir sanat formudur (Turan, 2014). Spor, oyunsal ve agonal (yarışmasal) hareket eylemlerinin sembolik bir görüntüsü ve kültürel performansın bir dışı vurumudur. Hareket ve oyun sporda somutlaşır ve yapılaşır. İnsanın doğal hareket içtepisi (Dürtü) oyun ve sporda teknikleşir ve sanata dönüşür (Orhun, 1998). Bu anlamda Halk Oyunlarını uygulama biçimleri ile diğer sportif etkinliklerden ayırt edemeyiz. Uzun süren ve zaman zaman yoğunluğu oldukça yükselen bir yüklenme şekli olmasından dolayı genelde aerobik sistemin desteğine ihtiyaç duyan aktiviteler olarak karşımıza çıkar (Ünveren, 2006).

Gerek ve Katkat (2006) “Sporun farklı türleri, sporcunun değişik kas gruplarını çalıştırmasını hedefler. Oysaki genel anlamda spor eğitiminde bedeni tanımak kadar, bedensel becerileri ortaya çıkartan eğitim programları da önemlidir. Amaca yönelik eğitimde yaratıcılık esastır. Dolayısıyla sporcunun gerek yaratıcılığını gerekse tekniğini geliştirmek için bedensel beceriyi kazanmaya yönelik uygulamalı çalışmalardan faydalanması zorunludur”.

Bir hareket dizisinin dans olabilmesindeki en önemli unsur, hareket ve ritim’in estetik bir biçimde birbirleriyle olan uyumudur ve müzik ile hareket ritminin estetik açıdan uyumsallığına dayalıdır. Spor dans değildir, dans da spor değildir. Ancak her iki aktivitenin de ortak noktaları sağlık edinimi ve hoşça vakit geçirmedir (Turan, 2014).

Türk halk oyunları sistematik ve geniş bir hareket formuna sahiptir. Organizmaya fiziksel ve fizyolojik açıdan sayısız yararlar sağladığı gibi, kendine güven, hayattan zevk alma, streslere karşı vücudu koruma gibi birçok psikolojik fonksiyonları da olumlu yönde etkilemektedir (Gerek, 2007). İnsan bedenindeki hareket ve denge kabiliyeti, kaslar, eklemler ve kemikler sayesinde sağlanır. Eklemler aracılığı ile birbirine bağlanan kemiklerde kasların koordineli olarak kasılmasıyla hareket gerçekleşir. “Halk oyunları birçok kas grubunun koordineli

kasılması sonucu icra edilen ve bu nedenle organizmanın fizyolojik yapısında değişiklikler oluşturan bir etkinliktir (Sargın, 2008).

Ünveren (2006) "Ortak özellikleri yanı sıra değişik halk oyunları türlerinde çok farklı boyutta ritim, müzik, figür ve hareket formlarına rastlanmaktadır. Dolayısıyla yapılan farklı halk oyunları çalışmalarının yapılan çalışma süreleri ile doğru orantılı olarak organizmada farklı düzeyde etkisinin olacağı muhakkaktır".

Yalçınkaya ve Çağlak (1998) "Hareketli oyunlar sırasında çocuğun çeşitli kasları kasılma ve uzamalarla çalışma halindedir. Kalp atışı, kan dolaşım hızı ve solunumu normalin üstüne çıkar. Bunun sonucunda sıklaşan ve derinleşen solunum sayesinde kana havadan bolca oksijen geçer. Ayrıca kan dolaşımının normalden hızlı olması, dokulara daha çok besin taşınmasına yardımcı olur. Bir süre sonra kaslar o hareketi ezberler ve harekette güçlük çekilmez".

Fiziksel aktivite olarak dansın sağlıklı yaşama katkıda bulunduğuna inanılmakta, insanları heyecanlandırmada ve motive etmede potansiyele sahip olduğu bilinmektedir. Ayrıca yarışma formunda olmayan egzersizler duygusal, zihinsel ve fiziksel sağlık üzerinde pozitif etkiler sağlamaktadır (Aldemir, 2010).

Buğün değişik biçimlerde varlık gösteren dans, farklı bağlamlarda ve çeşitli amaçlar için gerçekleştirilmektedir (Board of Studies, 2003). Sosyal bir aktivite olarak dans eden insanların pek çoğu zamanı iyi geçirmek, egzersiz yapmak, stresten uzaklaşmak ve yeni insanlar tanımak amacı ile dansa ilgi duymaktadırlar. (Daşdan, 2013).

"Halk oyunları; insanların var olduğu günden bugüne, karakterini, duygularını, düşüncelerini ve manevi değerlerini, yansıtmak, günlük yaşamda karşılaştığı ve kitle olarak etkisinde kaldığı olayları tasvir etmek, fiziksel aktivite düzeyini artırmak sağlık bir yaşam biçimi sergilemek için yaptığı ve birtakım mesajlar verdiği ritmik hareketler bütünüdür" (Altuğ,1991).

Halk oyunları, her ne kadar çeşitli topluluklarca seyredilip, beğenilme kaygısı duymadan ortaya çıkmış olsa da özellikle son yıllarda fiziksel ve fizyolojik güç uyumu gerektiren, yüksek düzeyde performansa dayalı yarışmalar ve özel gösteriler hazırlanmakta, gerek ülkemizde gerekse dış ülkelerde büyük ilgiyle izlenmektedir. Oyunlarımızdaki kültürel ve sanatsal yapının ön planda tutulduğu çalışmaların yanı sıra, ülkemizde spor kültürünün yaygınlaşmasına paralel olarak halk oyunlarımızın da bu anlayışla insan sağlığına hizmet eder nitelikte fonksiyonel bir yapıya büründüğünü görmekteyiz (Gerek, 2007).

Dans uzun süreli bir beden performansıdır. Bu uzun süreli performans sırasında, kasların kasılıp gevşemesi, hareket düzlemindeki değişiklikler bütün dansları icra eden bireyler için bir nevi antrenman veya kasların çalışmasını sağlayan aktiviteler olarak da işlev görmektedir (Yeşiltaş, 2011). Dans ve öğrenme ilişkisi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanda olmaktadır. Beyin ve beden arasındaki koordinasyonun sağlanması, zihinsel imgelenmelere hızlı ve net bir fiziksel yanıt verilebilmesi için, beyin ile sinir-kas sistemi arasında kesintisiz ve doğru bir iletişim olması gerektiği görülmektedir (Turan, 2014). Beyinden aldığı uyarıları kaslar yoluyla enerji biçiminde ortaya çıkaran insan bedeni, böylece dansın oluşumunu gerçekleştirmiş olur (Akgül, 2006). Bu anlamda dansı hem psikolojik hem de fizyolojik bir rahatlama ve gelişme aracı olarak görmek yanlış olmaz (Daşdan, 2013). Halk oyunlarındaki hareketlilik, sürat, çabukluk canlılık, esneklik, kuvvet, dayanıklılık, önemli fiziksel uygunluk öğelerindedir (Özkan ve Diğ. 2013).

Mertoğlu (2002) "Ayrıca bu ifadelerin yanı sıra bir toplumun sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını ve fiziksel aktivite düzeylerini o toplumun kültürü de çok etkilemektedir. Türk toplumunda da diğer toplumlarda olduğu gibi halk oyunları da bu kültürün vaz geçilmez bir parçasıdır. Halk oyunları müzik eşliğinde vücudu koordineli bir biçimde kullanabilmeyi öğretir. Aynı zamanda hareket becerisi kazanabilme, vücudun tüm kısımlarının hareketlerini geliştirebilme ve müziğin ritmine uygun hareket üretebilme yetisi kazandırır".

Halk oyunlarının, günümüzde sanatsal ve sportif açıdan önem kazandığı görülmektedir. Türk halk oyunları sistematik ve geniş bir hareket formuna sahiptir. Organizmaya fiziksel ve fizyolojik açıdan sayısız yararlar sağladığı aşikârdır (Ocak ve Tortop, 2012).

Bu bağlamda geleneksel icra ortamlarında, spor olarak yapılmamakla birlikte halk oyunlarının, sosyalleşme, eğitim, dayanışma, statü kazanma, rahatlama, güven ve verimlilik gibi nitelikleri bireye kazandırmanın yanında, önemli ölçüde fizyolojik gelişmeyi de sağlayan hareket sürecini içerdiği (Aydın, 1992) söylenebilir.

2.3. Tutum

Olaylara, olgulara, kişi ve durumlara ilişkin tutum oluşturulmadan; olaylara, durumlara ve olgulara cevap verilemez. İnsanlar önceden geliştirilen duygu ve inançlarına göre, olay, olgu ve durumlara tepkide bulunur (Özyürek, 2013).

Davranış, organizma tarafından ortaya konan gözlenebilen ve ölçülebilen durumdur. Çünkü her bir davranış kendine has başlangıca, devam ardından bitişe sahiptir (Fidan,2012). Bütüne bakılır ise tutum, davranış biliminin öne çıkan kilit bir kavramıdır. Davranış biliminin başladığı noktada insan ve insan davranışlarının sorgulanmasının bulunduğu, düşünüldüğünde tutum kavramının buradaki önemi daha iyi anlaşılacaktır (İnceoğlu, 2010).

Tutumlar, bireylerin içinde bulunduğu süreçlerden biridir. Tutumlar kaynak ve zaman içindeki değişimin yanı sıra davranışa etkisi bakımından sosyal psikologların daima dikkatini çekmiştir. Bu sebeple tutuma ilişkin birçok araştırmanın yapıldığı görülmektedir (Cüceloğlu, 2010).

Psikoloji sosyoloji, siyaset bilimi, pazarlama ve iletişim bilimi dahil olmak üzere birçok bilim alanında üzerinde durulan 'tutum' kavramını bu kadar değerli

kılan, pek çok kavramın bireysel ve toplumsal boyutta ele alınmasında anahtar kelime olmasıdır. (Demirtaş, 2012). Genel olarak insanın herhangi bir olay ya da durum karşısında olası bir tavır ya da davranış biçimini oluşturma eğilimi olarak ele alındığında, insanın her türlü davranışının kaynağında tutumun yer aldığı kabul edilmesi gerekir (İnceoğlu, 2010).

Tutumlar ve onların oluşması, değişmesi ya da değiştirilmesi ve ölçülmesi genelde psikolojinin, özede ise sosyal psikolojinin önemli konularından biridir. Tutum, diğer pek çok psikolojik değişken gibi (zekâ, güdü vb.), bileşik, doğrudan gözlenemeyen, gözlenen bazı davranışsal göstergelerle vardanan kuramsal bir değişkendir (Erkuş, 2003).

Tutulmlara ait araştırma ve sorgulamalar sadece burada bahsedilen bilim alanlarıyla sınırlı kalmayıp, bunların yanında sosyal bilimlerin dahilinde siyaset bilimi, ekonomi, tarih, antropoloji vb. alanların içinde de insan davranışının yaratıcı ögesi olarak önemli görülmektedir.(İnceoğlu, 2010).

2.3.1. Tutuma İlişkin Tanımlamalar

Tavşancıl (2014)'a göre, "Günümüzde de sosyal psikologlar tarafından kabul gören tanıma göre tutum, bireye aittir ve onun bir nesneye ilişkin tanıma düşünce, duygu ve davranışlarına bir bütünlük, bir tutarlılık getirir. Bireyin tutumlarını gözle görebilmek mümkün değildir". Demirtaş (2012) "Tutum, bir bireyin bir başka birey, grup, nesne, davranış, kurum, olay ya da düşünceye ve aynı zamanda kendisine ilişkin genel değerlendirmesi şeklinde tanımlanabilir". Kağıtçıbaşı (2010) ise "Tutum, bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine (Motivasyon) dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal tepki ön eğilimidir"

Başka bir tanımda "tutum, öğrenmeyle kazanılan, bireyin davranışlarına yön veren, karar verme sürecinde yanlılığa neden olan bir olgudur" (Ülgen,

1994). Doob tutumu, “bireyin içinde yaşadığı toplumda önemli olduğu düşünülen örtülü ve güdüleyici bir tepki” olarak tanımlamıştır (Tavşancıl, 2002; Doob, 1947). Anderson’a göre “tutum, özel bir nesneyle karşılaşıldığında, uygun olan ve olmayan tarzda tepki vermek için bireyin eğilimli olmasını ya da hazırlanmasını sağlayan, orta düzeyde yoğunluğu olan heyecandır” (Erkuş, 2003).

Özyürek (2013) “Tutumlar, kişilere, kümelere, nesne ya da düşünelere yönelik oldukça süreklilik gösteren önceden biçimlenmiş duygu, düşünce ve inançlar bütünüdür. İçseldir” yorumunda bulunmuştur. Tutum, bireyin davranışlarına yön veren ve öğrenmeyle kazanılan, aynı zamanda karar verme sürecinde yanlılığa neden olabilecek bir olgudur (Ülgen, 1997). Tutum; bir kişinin bir duruma, bir nesneye veya olaya karşı olumlu veya olumsuz düşüncesi, tavrı olarak kabul edilir (Turanlı ve Diğ. 2008).

Bir tutumun varlığı, yansıttığı varsayılan ancak gözlemlenebilir birtakım davranışlardan elde edilebilir. Herhangi bir tutum konusuna karşı, herhangi bir davranış söz konusu değilse, çevredeki bireylerce gözlemlenemeyeceğinden böyle bir tutumun varlığı bilinemez (İnceoğlu, 2010). Tutum gözle görülemez. Ancak, gözle görülebilen bazı davranışlara sebep olduğundan, gözlenebilen davranışlar sonucunda bir tutumun var olduğu öne sürülebilir (Kağıtçıbaşı, 2010).

Tutum, bireyin başka bir bireye, gruba, nesneye, olaya veya düşünceye karşı, aynı zamanda kendisi hakkındaki genel değerlendirmesi şeklinde tanımlanabilir (Demirtaş, 2012). Tutum, bireyin herhangi bir grup şeye, bireylere, olaylara ve çok çeşitli durumlara karşı bireysel etkinliklerindeki seçimini etkileyen kazanılmış içsel bir durum olarak tanımlanabilir (Senemoğlu, 2010). Genel anlamda tutum, bireyin belli bir objeye karşı gösterdiği önyargılı bir tepkidir (Ülgen, 1995).

Bu tanımlamaların tümü incelendiğinde, tutumlar değişebilir veya değiştirilebilir. Bu durumda, olumsuz tutumların olumluya, olumlu tutumların ise olumsuz tutumlara dönüştürülebilmektedir. Tutumların, düşüncelerin ve davranışların temelini oluşturup, yönlendirdiğine dikkat edildiğinde, bireylerin başarıya yönelmesinde olumlu tutumlar geliştirmenin önemi dikkat çekmektedir (Canakay, 2006).

Öte yandan, tutumların da davranışlar tarafından etkilendiği düşünülebilir. Tutumlar insanın doğumundan itibaren farklı kaynaklardan etkilenilerek oluşturulurlar. Araştırmalara göre, tutumlar erken yaşta oluşup, yeni tecrübeler ve yeni öğrenmelerle değişikliğe uğrayabilmektedir (Kağıtçıbaşı, 1985).

2.3.1. Tutumun Öğeleri

Cüceloğlu (2010) "Tutum yalnız bir düşünce veya duygu değildir. Tutum olarak tanımladığımız eğilimin içerisinde kendini inanç olarak ifade eden bilişsel, duygu ve heyecanları içeren duygusal ve gözlenebilen faaliyetleri içeren davranışsal öğeler vardır".

Sosyal psikolojide tutum olgusunu ilk safhasında Faris (1928), kamusal tutumları bireysel tutumlardan ayırt etmiştir. Ancak, günümüzde bu tür ayrımlar yapılmamaktadır. Günümüzde tutumlar bireysel açıdan ele alınıp ölçülmektedir. Öğrenme ile kazanılıp bireylerin davranışlarını yönlendiren tutumlar, bireylerin karar vermelerinde yanlılığa sebep olabilen bir kavramdır. Tutum bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak 3 süreçten oluşur (Ülgen, 1995).

Demirtaş (2012)'a göre "Tutum, belli bir tutum nesnesine dair, bireyi davranışa götüren düşünce ve duyguların toplamıdır ve üç boyutta ele alınabilir".

- *Bilişsel*: Tutum nesnesiyle ilgili düşünceleri kapsamaktadır.
- *Duyuşsal*: Tutum nesnesine ilişkin duygulardan oluşur.

- *Devinişsel*: Tutum nesnesine dönük davranış eğilimini anlatır (Demirtaş, 2012).

Yukarıdaki tutum tanımlarına göre, tutum üç ögeden oluşmaktadır.

- *Bilişsel öge*: Bireyin tutum nesnesine ait inançları, bilgi şemalarıyla düşünceleridir.
- *Duyuşsal öge*: Hoşlanmama, sevmeme vb. duygusal tepkilerin ifadesidir. Tutumdaki duyuşsal ögenin baskın oluşu, değiştirilmesini oldukça güçleştirmektedir.
- *Devinişsel öge*: Bir tutum nesnesi hakkında elde edilen bilgi öncelikle duyguyu sonra da davranışı etkiler. Bundan dolayı tutumu oluşturan ilk aşama varsayılabilir (Canakay, 2006).

Tutumların, bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olmak üzere üç ögesi vardır ve bu ögeler arasında genellikle iç tutarlılık olduğu varsayılmaktadır. Bu üç tutum ögesi, karşılıklı etkileşim içindedir. Birinde değişiklik olduğunda, diğer ögelerde de değişiklik görülmektedir. Bu varsayıma göre;

- *Bilişsel öge*: bir bireyin herhangi bir konu hakkında bildikleri,
- *Duyuşsal öge*: bireyin o konuya ne şekil bir duyguyla yaklaşacağı (olumlu, olumsuz veya nötr),
- *Davranışsal öge*: bir konuya karşı nasıl bir davranış ortaya koyulacağı,

Bireyin bir nesne, durum ya da kişi ile ilgili bilişsel, duyuşsal ve davranışsal anlamda ortaya koyacağı duruş onun tutumunu yansıtmaktadır. Dolayısıyla da tutumun oluşması için bu söz konusu üç öge arasında örgütsel ve uyumlu bir ilişki olmak zorundadır (İnceoğlu, 2010).

Morris (2002) "tutumun düşünce, duygu ve davranış olmak üzere üç bileşeni bulunmaktadır".

- Düşünce (Bilişsel) bir objeye ilgili temel bilgiler,
- Duygu (Duyuşsal) objeden hoşlanılıp hoşlanılmaması gibi hisler,
- Davranış da (Devinişsel) bir objeye yönelik ifade edilen hareketlerdir (Özyürek ve Erbay, 2017).

Kağıtçıbaşı (1985) "Tam olarak geliştirilen bir tutum karmaşık bir yapıdadır. Kişilerin kendisi, başkası veya nesnelere, olgular sorunlar hakkındaki değerlendirmeleridir. Bu değerlendirmeler gözlenebilen ve ölçülebilen bilişsel (tutum objesi ile ilgili bilgiler), duyuşsal (objeye karşı gözlenebilen duyular, fizyolojik tepkiler, sözel tepkiler, heyecan, kalp çarpması vb.), davranış (tutum objesine karşı yapılan davranışlardır) gibi bileşenlere sahiptir ve bunlardaki gelişim, değişim ve oluşumları etkiler".

Bir tutum nesnesi ile ilgili edinilmiş bilgi, duyguların ve davranışların etkilenmesine sebep olur. Bir nesneye ilişkin olumlu tutumu olan bir birey, bu nesneye karşı olumlu davranmaya, ona yaklaşmaya, yakınlık göstermeye, onu desteklemeye, yardım etmeye eğilimli olacaktır. Bir nesneye ilişkin tutumu olumsuz olan bir birey ise, bu nesneye ilgisiz kalma veya ondan uzaklaşma, eleştirme hatta ona zarar verme eğilimi gösterecektir. Bazı durumlarda düşünce ve duygulara göre davranış gösterilmese de, her bireyde bu düşünce ve duygulara göre davranış gösterme eğilimi bulunmaktadır (Ekici, 2012).

Bir tutumun, öğeleri arasında çelişkiler olabilir ve sürekli olarak tutarlılık göstermeyebilir. Aynı doğrultuda, tutumdaki duygusal ve bilişsel öğelerin olumlu olması davranışlara dönüşmeyebilir (Demirtaş, 2012).

Zihinsel, duygusal ve davranışsal öğelerin arası iç uyum ve örgütlenmenin(eşgüdüm) olmadığı süreçte tutum oluşturmak mümkün değildir. O halde oluşturuvcu öğeleri açısından ele alındığında tutum, söz konusu üç öğenin kendi aralarındaki örgütlenmeleri sonucunda ortaya çıkan bir duruş ve tavidir (İnceoğlu, 2010).

Bloom (2012) “Tüm öğrencilerin her öğrenme ünitesine karşı olumlu ve olumsuz olarak tanımlayabileceğimiz bu duyuşsal giriş özellikleri ile katılmaları öğrenmeye karşı güdülenmeyi farklılaştıracak öğrenmenin sağlanmasını etkileyecektir. (Özçelik, 1989). Öğrenciler öğretim süreci boyunca başladıkları zaman kendilerinde bulunan duyuşsal özellikleri değiştirebilmektedirler. Ayrıca, öğrenim sonunda geliştirdiği duyuşsal özellikler diğer konunun ya da dersin duyuşsal giriş özelliklerini oluşturmaktadır”.

Semerci (2004) “Tutumların oluşturulmasında bir bireyin gelişmesinde önemli bir rolü bulunan okulun ve sınıfın ortamı büyük bir önem taşır. Özellikle, öğrencilerin öğretmenlerine derslere, okula vb. değişkenlere karşı oluşturdukları tutumlar onların öğrenim hayatını ve geleceğini etkilemektedir. Çünkü her öğrenci sınıfta duygularıyla vardır ve onlarla derslere katılır, aktiviteleri yapar, öğretmenleriyle ve diğer arkadaşlarıyla iletişime geçer. Her ne kadar bilişsel davranışlara dayalı bir eğitim-öğretim ortamı etkin gibi gözükse de duyuşsal davranışlar bu ortamın niteliğinin hangi yönde olacağını belirler”.

Özçelik (1989) “Bir öğrencinin kendi isteğiyle seçtiği ve devam ettiği bir derse gösterdiği duyuşsal özelliklerinin, alınması zorunlu bir derse gösterdiği duyuşsal tepkilerden farklı olduğu söylenebilir (Bloom, 1979). Bunun yanında bir öğrenme olayına isteyerek belirli bir heyecan ve ilgi ile giren öğrencilerin diğer koşullar aynı kalmak şartıyla, ilgisiz ve heyecansız giren öğrenciden daha kolay, daha çabuk öğreneceği iddia edilir. Tüm öğrencilerin her öğrenme ünitesine karşı olumlu ve olumsuz olarak tanımlayabileceğimiz bu duyuşsal giriş özellikleri ile katılmaları öğrenmeye karşı güdülenmeyi farklılaştıracak öğrenmenin sağlanmasını etkileyecektir”.

Kağıtçıbaşı (1989) “Tutumlar tam olarak geliştiği takdirde, bireyi davranışa hazırlayan karmaşık bir eğilim halini alır. Böylece bireyin çevresindeki çeşitli objelere beslediği duyguları, o obje hakkındaki düşünceleri ve onlara karşı davranışları devamlılık ve düzen gösterir”.

Bloom (2012) “Tutumlar, bir derse karşı olumlu düşüncelere sahip olma, onunla ilgili olarak olumlu duyuşsal giriş özellikleri gösterme halinden, olumsuz duyuşsal giriş özellikleri gösterme haline kadar, bu dersle ilgili görüş, düşünce ve beğeniler üzerinde duran soru listesi (envanter) yaklaşımları ile ölçülebilmektedir”. Ülgen (1995) “Bazen bir grup öğrenci herhangi bir derse veya öğretmene olumlu yada olumsuz ortak bir tutum geliştirebilir. Toplumların da tutumları vardır. Tutumlar büyük ölçüde bireysel ve toplumsal değerlere dayalıdır ve insandan insana farklılık gösterir”.

Tutumlarımızın gündelik yaşantımızda önemi büyüktür. Kişi bir obje veya olay için olumlu tutum geliştirdiyse, o yöne yaklaşır onu destekler. Eğer negatif tutum geliştirdiyse, uzaklaşır. Şartlar o objeden uzaklaşmasını engellerse çatışmaya girebilir (Ülgen, 1997).

Tüm bu düşüncelerden yola çıkarak; beden eğitimi ve Spor öğretmeni adayları için öğrencilik yıllarının, halk oyunları dersi hakkında tutum geliştirmelerinde önemli bir süreç olduğu düşünülebilir. Türkiye'nin değişik bölgelerinde öğrenim gören, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin Halk Oyunları Dersine yönelik tutumlarıyla ilgili bir araştırmanın yapılması kararlaştırılmıştır.

Araştırmanın hedefi ise “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Halk Oyunları Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi” olarak ifade edilmiştir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Beden eğitimi ve Spor öğretmenliği adaylarının Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarını Belirlemek üzere yapılan bu araştırmada, Genel Tarama Modeli kullanılacaktır.

Genel tarama modelleri birden fazla elemandan meydana gelen evrende, evrenle ilgili genel olan yargıya varabilmek için evrenin tamamı veya evrenden anılacak bir grup örneğin yanı sıra örneklemin üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2009)

3.2. Evren ve Örneklem

3.2.1. Evren

Bu araştırmanın evrenini, Van Yüzüncü Yıl, Uludağ, Akdeniz, Dumlupınar ve Atatürk Üniversitelerinin, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenimlerini sürdüren ve halk oyunları dersi almış 2. 3.ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

3.2.2. Örneklem

Uygulamaya, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (n=74), Uludağ Üniversitesi (n=77), Akdeniz Üniversitesi (n=103), Dumlupınar Üniversitesi (n=73) ve Atatürk Üniversitesi (n=74) olmak üzere, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretmenlik Bölümünde öğrenim gören, aynı zamanda halk oyunları dersini alan 2-3 ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Çalışmaya toplam 401 kişi katılmıştır. Uygulamanın örneklemini, kadın (n=147) ve erkek (n=254) öğrenci oluşturmuştur.

Çalışma, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği 2-3 ve 4. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ders ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmayacakları fikriyle, 1. sınıf öğrencileri uygulama kapsamına dahil edilmemiştir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına göre oluşturulmuştur.

Örnekleme oluşturan çalışma grubunun farklı bölgeler ve okullardan seçilmesinin sebeplerinden en önemlisi, evreni geniş tutabilmek ve farklı bölgelerde yaşayan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının konuya olan yaklaşımlarının belirlenebilmesi, aynı zamanda da geniş çaplı bir genelleme yapılabilmesine olanak sağlayabilmektir.

Aşağıdaki tablolarda çalışmaya katılan Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Üniversitelere, Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına göre dağılımları yer almaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere Göre Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Üniversiteler	f	%
Van Yüzüncü Yıl	74	18,5
Uludağ	77	19,2
Akdeniz	103	25,7
Dumlupınar	73	18,2
Atatürk	74	18,5
Toplam	401	100,0

Katılımcıların %18,5'i Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim görüyorken, %19,2'si Uludağ üniversitesinde, %25,7'si Akdeniz üniversitesinde, %18,2'si Dumlupınar üniversitesinde, %18,5'i ise Atatürk üniversitesinde eğitim görmektedir.

Tablo 2: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Kadın	147	36,7
Erkek	254	63,3
Toplam	401	100,0

Araştırmaya katılanların %36,7'si kadın, %63,3'ü ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 3: Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Yaş grupları	f	%
19-20 yaş	66	16,5
21-22 yaş	164	40,9
23-24 yaş	118	29,4
24+ yaş	53	13,2
Toplam	401	100,0

Katılımcıların %16,5'i 19-20 yaş grubundadır, %40,9'u 21-22 yaş grubundadır, %29,4'ü 23-24 yaş grubunda, %13,2'si ise 24+ yaş grubundadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Halk Oyunları Dersi hakkındaki görüşlerini tanımlamaya/betimlemeye yönelik yapılan bu çalışmada, Turan (2015) tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği" ile gerçekleştirilmiştir.

Tanımlayıcı-Betimleyici tasarımda; bir durumun, koşulun, insanın, ilişkinin "ne olduğu" tasvir, tarif ve açıklığa kavuşturma anlamına gelir. Tanımlayıcı inceleme fenomenin (şeyin, insanın, kurumun) özellikleriyle ilgilenir. Değişkenlerin doğası hakkında bilgi verir, benzer özelliklere göre

gruplandırmalar (faktör ve/veya değişken gruplandırmaları)yapar. Böylece belli değişkenlerin özellikleri hakkında temel bilgileri sağlar (Erdoğan, 2007).

3.3.1. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği

Bu çalışmanın verileri, Turan (2015) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği” ile toplanmıştır. Toplanan verilerin analizleri yapılmadan önce, ölçek verileri demografik değişkenlere göre yeniden faktör analizine tabi tutulmuştur.

Yapılan ölçek verileri analizi sonucunda ölçeğin 3 alt boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir. Hipotez testleri uygulanmadan önce verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Çıkan sonuca göre, basıklık ve çarpıklık değerlerinin + 1,96 ile - 1,96 aralığında oldukları gözlenmiştir. Bu sonuç verilerin normal dağılıma uygun olduğunu göstermektedir (Karaalioğlu, 2015:2). Bu araştırmada basıklık değerleri ,322 ile ,924 arasında bulunurken, çarpıklık değerleri -,684 ile -,844 arasında bulunmuştur. Bu değerler ölçek verilerinin normal dağılım gösterdiğini ifade etmektedir. Aşağıdaki tabloda araştırmada kullanılan ölçeğin faktör analizleri ve güvenilirlik analiz sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Madde 3	,764		
Madde 1	,660		
Madde 4	,647		
Madde 2	,619		
Madde 8		,761	
Madde 13		,689	
Madde 12		,587	

Madde 11		,546	
Madde 10			,755
Madde 6			,713
Madde 9			,527
Madde 7			,483
Madde 5			,385
Açıkladığı Varyans	32,692	10,668	7,711
Toplam açıklanan varyans	51,072		

Yapılan faktör analizine göre ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) istatistik değeri ,862 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktörlere ayrılabilmesi için KMO değerinin ,60 üzerinde olması gerektiği ifade edilmektedir (Büyüköztürk, 2010). KMO değerinin 0,80-0,90 arasında olması ise ölçeğin faktör analizi için çok iyi düzeyde uygun olduğunu göstermektedir (Tavşancıl, 2005). Barlett (küresellik) test sonucu, ki-kare ($\chi^2_{(78)} = 1216,578$; $p < 0,05$) şeklindedir. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin 3 alt boyuta ayrıldığı tespit edilmiştir. Bu alt boyutlar “Duyuşsal”, “Bilişsel” ve “Psikomotor” olarak adlandırılmıştır.

Aşağıdaki tablolarda çalışmada kullanılan Halk Oyunları Tutum ölçeğine ait alt boyutlar gösterilmiştir.

Tablo 5: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Duyuşsal Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Maddeler	X	Ss
M1	Halk oyunları dersinde beden dilimi kullanma yetimin gelişmesinin, ileride bana iyi iş olanakları sağlayacağına inanıyorum.	3,76	,974
M2	Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum.	3,82	,899
M3	Halk oyunları dersinde kazandığım bilgi ve becerileri mesleki hayatımda kullanabileceğimi düşünüyorum.	3,79	,926
M3	Halk oyunları dersindeki kazanımlarıma yaşam kalitemi arttıracığına inanıyorum.	3,53	,894

Duyuşsal alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Halk oyunları dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi arttıracığına inanıyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Bilişsel Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Maddeler	X	Ss
M8	Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum.	4,09	,906
M11	Bu derste öğrendiğim her şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum.	3,75	,919
M12	Bu ders sayesinde anladım ki, öğrencilerim eğlendiklerini zannettikleri zamanlarda da onlara birçok konuda hareket yeteneği kazandırmış olacağım.	3,91	,807
M13	Bence her beden eğitimi öğretmenin dans etmesi gerekir	3,92	1,039

Bilişsel alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Bu derste öğrendiğim her şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Psikomotor Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Maddeler	X	Ss
M5	Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum.	3,84	,836
M6	Halk oyunları dersi sayesinde kendimde daha önce fark etmediğim yetenekler keşfediyorum.	3,44	,952
M7	Sınıfça bir şeyler üretebildiğimizi görmek, beni bu derse karşı daha motive ediyor.	3,72	,933
M9	Bu dersin, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine katkı sağlayacağını düşünüyorum.	3,75	,870
M10	Bu ders sayesinde kendime olan güvenim arttı.	3,46	1,031

Psikomotor alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Halk oyunları dersi sayesinde kendimde daha önce fark etmediğim yetenekler keşfediyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyutlar	En düşük	En yüksek	X	Ss
Duyuşsal alan puanı	2	5	3,72	,694
Bilişsel alan puanı	1	5	3,92	,650
Psikomotor alan puanı	2	5	3,64	,599
Toplam tutum puanı	2	5	3,75	,524

Tablo 8 incelendiğinde, alt boyutlardan en yüksek tutum düzeyinin bilişsel alt boyutta olduğu, en düşük tutum düzeyinin ise psikomotor alt boyutunda olduğu görülmektedir. Tüm alt boyutlar ve toplam tutum puanları orta düzeyin üzerindedir.

Faktör analizi sonrasında ölçeğin Güvenilirlik Analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Alt boyutlar	Madde sayısı	Cronbach’s Alpha
Duyuşsal	4	,743
Bilişsel	4	,664
Psikomotor	5	,651
Toplam Tutum Puanı	13	,824

Tablo 9 incelendiğinde ölçek alt boyutlarına ilişkin Cronbach's Alpha iç tutarlık kat sayılarının ,651 ile ,743 arasında değiştiği görülmektedir. Bu değerler ölçeğin analiz için güvenilir olduğunu göstermektedir.

Aşağıda yer alan tablo 10'da Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları yer almaktadır.

Tablo 10: Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

Korelasyon		Duyuşsal alan puanı	Bilişsel alan puanı	Psikomotor alan puanı	Toplam tutum puanı
Duyuşsal alan puanı	r		,492	,554	,839
	p		,000	,000	,000
	n		401	401	401
Bilişsel alan puanı	r	,492		,423	,769
	p	,000		,000	,000
	n	401		401	401
Psikomotor alan puanı	r	,554	,423		,827
	p	,000	,000		,000
	n	401	401		401
Toplam tutum puanı	r	,839	,769	,827	
	p	,000	,000	,000	
	n	401	401	401	

Duyuşsal tutum düzeyi ile bilişsel tutum arasında ($r = ,492$; $p < 0,05$) ve psikomotor tutum düzeyi arasında ($r = ,554$; $p < 0,05$) doğrusal ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Benzer şekilde bilişsel tutum düzeyi ve psikomotor tutum düzeyi arasında ($r = ,423$; $p < 0,05$) doğrusal ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Tüm alt boyutlar ile toplam tutum düzeyi arasında ise doğrusal ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki vardır.

3.4. Verilerin Analizi

Ölçekten elde edilen verilerin analizleri SPSS 22,0 paket programıyla yapılmıştır. Ölçekteki maddelere düşen faktör yüklerinin belirlenmesinde iKaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Sphericity testleri uygulanmıştır. “Örneklemden elde edilen verilerin yeterliğinin saptanması için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmaktadır” (Tavşancıl, 2014). Ölçekteki güvenirlik için, Cronbach Alpha ile Spearman Brown katsayıları tekrar hesaplanmış, ölçeğin test tekrar test güvenirlik değeri de kontrol edilmiştir. Ölçek verilerinin eğitim görülen üniversiteler, eğitim görülen üniversiteler * cinsiyet ve eğitim görülen üniversiteler * yaş gruplarına göre karşılaştırılmasında parametrik testlerden olan Anova analizi kullanılmıştır. Ölçek alt boyutlarının birbirleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ise Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Yapılan analizlerin anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ şeklinde belirlenmiştir.

4. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, uygulama sonunda Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği aracılığıyla elde edilen nicel verilerin, analizleri sonucunda elde edilen bulgulardan yola çıkılarak, yorumlamaya gidilmiştir.

4.1.Araştırmanın Birinci Alt Problemi

Araştırmada birinci alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının Halk Oyunları dersine yönelik tutumları arasında cinsiyetler arası fark var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Birinci alt probleme ilişkin verilerin analizleri tablo 11 ve tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması

Alt boyutlar	Cinsiyet	N	X	Ss	t	p
Duyuşsal alan puanı	Kadın	147	3,74	,707	,462	,644
	Erkek	254	3,71	,687		
Bilişsel alan puanı	Kadın	147	3,96	,669	,987	,324
	Erkek	254	3,89	,639		
Psikomotor alan puanı	Kadın	147	3,60	,649	-1,091	,276
	Erkek	254	3,67	,568		
Toplam tutum puanı	Kadın	147	3,76	,553	,086	,932
	Erkek	254	3,75	,507		

Tablo 11 incelendiğinde, duyuşsal alan puanı, bilişsel alan puanı ve toplam tutum puanlarında kadın katılımcıların daha yüksek tutuma sahip olduğu, psikomotor alan puanında ise erkek katılımcıların daha yüksek tutuma sahip olduğu ancak katılımcıların cinsiyetlerine göre duyuşsal alan, bilişsel alan, psikomotor alan ve toplam tutum düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 12: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Cinsiyetlerine Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyutlar	Üniversite	Cinsiyet	N	X	Ss
Duyuşsal alan puanı	Yüzüncü Yıl	Kadın	33	3,70	,621
		Erkek	41	3,59	,739
	Uludağ	Kadın	46	3,80	,759
		Erkek	31	3,83	,687
	Akdeniz	Kadın	32	3,67	,525
		Erkek	71	3,67	,593
	Dumlupınar	Kadın	17	3,78	,765
		Erkek	56	3,74	,680
	Atatürk	Kadın	19	3,79	,955
		Erkek	55	3,77	,771
Bilişsel alan puanı	Yüzüncü Yıl	Kadın	33	3,97	,602
		Erkek	41	3,85	,591
	Uludağ	Kadın	46	4,07	,687
		Erkek	31	4,09	,666
	Akdeniz	Kadın	32	3,87	,578
		Erkek	71	3,79	,531
	Dumlupınar	Kadın	17	4,15	,685
		Erkek	56	3,98	,699
	Atatürk	Kadın	19	3,66	,800
		Erkek	55	3,86	,705
Psikomotor alan puanı	Yüzüncü Yıl	Kadın	33	3,57	,665
		Erkek	41	3,42	,668
	Uludağ	Kadın	46	3,63	,706
		Erkek	31	3,72	,581
	Akdeniz	Kadın	32	3,66	,545
		Erkek	71	3,72	,447
	Dumlupınar	Kadın	17	3,65	,581
		Erkek	56	3,59	,620
	Atatürk	Kadın	19	3,45	,730
		Erkek	55	3,85	,502
Toplam tutum puanı	Yüzüncü Yıl	Kadın	33	3,73	,527
		Erkek	41	3,60	,571
	Uludağ	Kadın	46	3,82	,580
		Erkek	31	3,87	,451
	Akdeniz	Kadın	32	3,73	,466
		Erkek	71	3,72	,440
	Dumlupınar	Kadın	17	3,84	,568
		Erkek	56	3,75	,509
	Atatürk	Kadın	19	3,62	,667
		Erkek	55	3,83	,553

Duyuşsal alt boyutta kadınlarda en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Akdeniz üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Erkeklerde ise en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Bilişsel alt boyutta kadınlarda en yüksek tutum düzeyine Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Erkeklerde en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Akdeniz üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Psikomotor alt boyutta kadınlarda en yüksek tutuma Akdeniz üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Erkeklerde ise en yüksek tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Toplam tutum puanında, kadınlarda en yüksek tutuma Dumlupınar üniversitesindeki katılımcılar sahipken, en düşük tutuma ise Atatürk üniversitesindeki katılımcılar sahiptir. Erkek katılımcılarda ise en yüksek toplam tutum puanına Uludağ üniversitesindeki katılımcılar sahipken, en düşük tutum puanına Yüzüncü Yıl üniversitesindeki katılımcılar sahiptir. Duyuşsal alan puanı, bilişsel alan puanı, psikomotor alan puanı ve toplam tutum puanındaki cinsiyete göre farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir (Wilks' Lambda = 0,993; $F_{(3,389)} = 905$; $p > 0,05$).

Tablo 13: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Cinsiyetlerine Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Analiz Sonuçları

	Alt boyutlar	Kareler toplamı	Sd	Kare ortalaması	F	P
Cinsiyet	Duyuşsal	,069	1	,069	,141	,707
	Bilişsel	,071	1	,071	,170	,680
	Psikomotor	,366	1	,366	1,042	,308
Üniversite * cinsiyet	Duyuşsal	,190	4	,047	,097	,983
	Bilişsel	1,240	4	,310	,744	,562
	Psikomotor	2,598	4	,649	1,847	,119
Puan	Duyuşsal	190,790	391	,488		
	Bilişsel	162,921	391	,417		
	Psikomotor	137,472	391	,352		
Toplam	Duyuşsal	5753,313	401			
	Bilişsel	6321,813	401			
	Psikomotor	5464,960	401			

Tablo 13 incelendiğinde, katılımcıların cinsiyetlerine göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F_{(1, 391)} = ,141$; $p>0,05$), bilişsel ($F_{(1, 391)} = ,170$; $p>0,05$) ve psikomotor ($F_{(4, 391)} = 1,042$; $p>0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

Benzer şekilde katılımcıların cinsiyetlerine ve eğitim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F_{(4, 391)} = ,097$; $p>0,05$), bilişsel ($F_{(4, 391)} = ,744$; $p>0,05$) ve psikomotor ($F_{(4, 391)} = 1,847$; $p>0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemi

Araştırmanın ikinci alt problemi “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri okullara ve Yaş gruplarına okullara göre halk oyunları dersine yönelik tutumlarında fark var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir.

İkinci alt probleme ilişkin verilerin Anova analizleri tablo 14 ve tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 14: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Yaş Gruplarına Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyutlar	Üniversite	Yaş grupları	N	X	Ss
Duyuşsal alan puanı	Yüzüncü Yıl	19-20 yaş	9	3,58	,760
		21-22 yaş	27	3,56	,716
		23 24 yaş	21	3,74	,709
		24+ yaş	17	3,66	,612
	Uludağ	19-20 yaş	9	3,73	,917
		21-22 yaş	27	3,86	,698
		23 24 yaş	21	3,74	,526
		24+ yaş	17	4,15	,548
	Akdeniz	19-20 yaş	9	3,64	,545
		21-22 yaş	27	3,66	,592
		23 24 yaş	21	3,71	,624
		24+ yaş	17	3,67	,415
	Dumlupınar	19-20 yaş	9	3,75	1,414
		21-22 yaş	27	3,67	,710
		23 24 yaş	21	3,74	,633
		24+ yaş	17	3,92	,793
	Atatürk	19-20 yaş	9	3,89	,719
		21-22 yaş	27	3,78	,759
		23 24 yaş	21	3,60	,959
		24+ yaş	17	4,03	,740
Bilişsel alan puanı	Yüzüncü Yıl	19-20 yaş	9	3,67	,760
		21-22 yaş	27	3,83	,588
		23 24 yaş	21	3,98	,591
		24+ yaş	17	4,04	,510
	Uludağ	19-20 yaş	9	3,83	,619
		21-22 yaş	27	4,16	,795
		23 24 yaş	21	4,15	,460
		24+ yaş	17	4,50	,354
	Akdeniz	19-20 yaş	9	3,83	,599
		21-22 yaş	27	3,81	,519
		23 24 yaş	21	3,80	,566
		24+ yaş	17	3,83	,586
	Dumlupınar	19-20 yaş	9	3,63	,884
		21-22 yaş	27	3,97	,521
		23 24 yaş	21	4,02	,742
		24+ yaş	17	4,21	,891
Atatürk	19-20 yaş	9	3,82	,613	
	21-22 yaş	27	3,73	,785	

		23 24 yaş	21	3,78	,799
		24+ yaş	17	4,08	,514
Psikomotor alan puanı	Yüzüncü Yıl	19-20 yaş	9	3,29	,657
		21-22 yaş	27	3,44	,655
		23 24 yaş	21	3,42	,721
		24+ yaş	17	3,74	,603
	Uludağ	19-20 yaş	9	3,67	,631
		21-22 yaş	27	3,76	,601
		23 24 yaş	21	3,49	,765
		24+ yaş	17	3,60	,812
	Akdeniz	19-20 yaş	9	3,63	,511
		21-22 yaş	27	3,67	,470
		23 24 yaş	21	3,75	,541
		24+ yaş	17	3,89	,145
	Dumlupınar	19-20 yaş	9	3,50	,990
		21-22 yaş	27	3,51	,534
		23 24 yaş	21	3,70	,642
		24+ yaş	17	3,53	,646
	Atatürk	19-20 yaş	9	3,65	,810
		21-22 yaş	27	3,77	,556
		23 24 yaş	21	3,73	,580
		24+ yaş	17	3,82	,503
Toplam tutum puanı	Yüzüncü Yıl	19-20 yaş	9	3,50	,587
		21-22 yaş	27	3,60	,526
		23 24 yaş	21	3,69	,603
		24+ yaş	17	3,81	,515
	Uludağ	19-20 yaş	9	3,74	,559
		21-22 yaş	27	3,91	,540
		23 24 yaş	21	3,77	,515
		24+ yaş	17	4,05	,320
	Akdeniz	19-20 yaş	9	3,70	,487
		21-22 yaş	27	3,71	,441
		23 24 yaş	21	3,75	,478
		24+ yaş	17	3,80	,320
	Dumlupınar	19-20 yaş	9	3,62	1,088
		21-22 yaş	27	3,70	,501
		23 24 yaş	21	3,81	,449
		24+ yaş	17	3,86	,690
	Atatürk	19-20 yaş	9	3,78	,598
		21-22 yaş	27	3,76	,577
		23 24 yaş	21	3,71	,645
		24+ yaş	17	3,96	,503

Duyuşsal alt boyutta en yüksek tutum düzeyine Uludağ üniversitesinde eğitim gören 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük tutum düzeyine Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören 21-22 yaş grubundaki katılımcılar sahiptir.

Bilişsel alt boyutta en yüksek tutum düzeyine Uludağ üniversitesinde eğitim gören 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük tutum

düzeyine Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören 19-20 yaş grubundaki katılımcılar sahiptir.

Psiko-motor alt boyutta en yüksek tutum düzeyine Akdeniz üniversitesinde eğitim gören 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük tutum düzeyine Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören 19-20 yaş grubundaki katılımcılar sahiptir.

Toplam tutum puanında en yüksek tutuma Uludağ üniversitesindeki 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük puana Yüzüncü Yıl üniversitesindeki 19-20 yaşındaki katılımcılar sahiptir. Genel olarak 23-24 yaş ve 24+ yaş grubundaki katılımcıların tutum düzeyi 19-20 yaş ve 21-22 yaş grubundaki katılımcılardan daha yüksektir.

Duyuşsal alan puanı, bilişsel alan puanı, psikomotor alan puanı ve toplam tutum puanındaki yaş gruplarına göre farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir (Wilks' Lambda = 0,78; $F_{(9,922)}= 961$; $p>0,05$).

Tablo 15: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere ve Yaş Gruplarına Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasında Anova Analizi Sonuçları

	Alt boyutlar	Kareler toplamı	Sd	Kare ortalaması	F	P
Yaş grupları	Duyuşsal	1,227	3	,409	,830	,478
	Bilişsel	2,988	3	,996	2,389	,068
	Psikomotor	,563	3	,188	,524	,666
Üniversite * yaş grupları	Duyuşsal	2,333	12	,194	,395	,965
	Bilişsel	2,376	12	,198	,475	,929
	Psikomotor	2,784	12	,232	,647	,802
Hata	Duyuşsal	187,717	381	,493		
	Bilişsel	158,836	381	,417		
	Psikomotor	136,622	381	,359		
Toplam	Duyuşsal	5753,313	401			
	Bilişsel	6321,813	401			
	Psikomotor	5464,960	401			

Tablo 15 incelendiğinde, katılımcıların yaş gruplarına göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F_{(31, 381)} = ,830$; $p>0,05$), bilişsel ($F_{(3, 381)} = 2,389$; $p>0,05$) ve psikomotor ($F_{(3, 381)} = ,524$; $p>0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir. Benzer şekilde katılımcıların yaş gruplarına ve eğitim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F_{(12, 381)} = ,395$; $p>0,05$), bilişsel ($F_{(12, 381)} = ,475$; $p>0,05$) ve psikomotor ($F_{(12, 381)} = ,647$; $p>0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemi

Araştırmada üçüncü alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersine yönelik tutumlarında fark var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Üçüncü alt probleme ait verilerin analizleri tablo 16 ve tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 16: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyutlar	Üniversiteler	N	X	Ss
Duyuşsal alan puanı	Yüzüncü Yıl	74	3,64	,686
	Uludağ	77	3,81	,727
	Akdeniz	103	3,67	,570
	Dumlupınar	73	3,75	,695
	Atatürk	74	3,77	,815
Bilişsel alan puanı	Yüzüncü Yıl	74	3,90	,595
	Uludağ	77	4,08	,674
	Akdeniz	103	3,81	,544
	Dumlupınar	73	4,02	,694
	Atatürk	74	3,81	,730
Psikomotor alan puanı	Yüzüncü Yıl	74	3,49	,666
	Uludağ	77	3,66	,656
	Akdeniz	103	3,70	,478
	Dumlupınar	73	3,60	,607
	Atatürk	74	3,75	,590
Toplam tutum puanı	Yüzüncü Yıl	74	3,66	,551
	Uludağ	77	3,84	,529
	Akdeniz	103	3,72	,446
	Dumlupınar	73	3,77	,520
	Atatürk	74	3,77	,587

Duyuşsal alt boyutta en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Bilişsel alt boyutta en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken en düşük tutuma Akdeniz üniversitesi ve Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Psikomotor alt boyutunda ise en yüksek tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Toplam tutumda ise en yüksek puana Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük puana Yüzüncü Yıl üniversitesindeki katılımcılar sahiptir. Katılımcıların eğitim gördükleri bölümlere göre halk oyunları dersine tutum düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır (Wilks' Lambda = 0,928; $F(12,1042) = 2,481$; $p < 0,05$). Anlamlı farklılık sadece bilişsel alt boyutta bulunmaktadır. Bu farklılık, Uludağ üniversitesinde ve Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören katılımcıların tutum düzeylerinin Akdeniz üniversitesi ve Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılardan yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 17: Katılımcıların Eğitim Gördükleri Üniversitelere Göre Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Anova Analizi Sonuçları

	Alt boyutlar	Kareler toplamı	Sd	Kare ortalaması	F	P
Okul	Duyuşsal	1,682	4	,420	,871	,481
	Bilişsel	4,793	4	1,198	2,889	,022
	Psikomotor	3,062	4	,766	2,160	,073
Puan	Duyuşsal	191,044	396	,482		
	Bilişsel	164,262	396	,415		
	Psikomotor	140,360	396	,354		
Toplam	Duyuşsal	5753,313	401			
	Bilişsel	6321,813	401			
	Psikomotor	5464,960	401			

Tablo 17 incelendiğinde, duyuşsal alt boyutta ($F_{(4, 396)} = ,871$; $p = ,481$ $p > 0,05$) ve psikomotor alt boyutta ($F_{(4, 396)} = 2,160$; $p = ,73$ $p > 0,05$) katılımcıların eğitim gördükleri okullara göre tutum düzeylerinin arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın olmadığı, bilişsel alt boyutta ($F_{(4, 396)} = 2.889$; $p = ,022$ $p < 0,05$) ise katılımcıların eğitim gördükleri okullara göre tutum düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Anlamlı farklılık bulunan bilişsel alt boyutundaki farklılık, Uludağ üniversitesinde ve Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören katılımcıların tutum düzeylerinin, Akdeniz üniversitesi ve Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılardan yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.4.Araştırmanın Dördüncü Alt Problemi

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının, halk oyunları dersine ilişkin Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor tutum düzeyleri nedir? şeklinde belirlenmiştir.

Dördüncü probleme ilişkin verilerin analizleri tablo 18-19-20-21 ve tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 18: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Duyuşsal Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Maddeler	X	Ss
M1	Halk oyunları dersinde beden dilimi kullanma yetimin gelişmesinin, ileride bana iyi iş olanakları sağlayacağına inanıyorum.	3,76	,974
M2	Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum.	3,82	,899
M3	Halk oyunları dersinde kazandığım bilgi ve becerileri mesleki hayatımda kullanabileceğimi düşünüyorum.	3,79	,926
M3	Halk oyunları dersindeki kazanımlarımla yaşam kalitemi arttıracığına inanıyorum.	3,53	,894

Duyuşsal alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Halk oyunları dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi arttıracığına inanıyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 19: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Bilişsel Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Maddeler	X	Ss
M8	Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum.	4,09	,906
M11	Bu derste öğrendiğim her şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum.	3,75	,919
M12	Bu ders sayesinde anladım ki, öğrencilerim eğlendiklerini zannettikleri zamanlarda da onlara birçok konuda hareket yeteneği kazandırmış olacağım.	3,91	,807
M13	Bence her beden eğitimi öğretmenin dans etmesi gerekir	3,92	1,039

Bilişsel alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Bu derste öğrendiğim her şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeğinin Psikomotor Alt Boyutu Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Maddeler	X	Ss
M5	Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum.	3,84	,836
M6	Halk oyunları dersi sayesinde kendimde daha önce fark etmediğim yetenekler keşfediyorum.	3,44	,952
M7	Sınıfça bir şeyler üretebildiğimizi görmek, beni bu derse karşı daha motive ediyor.	3,72	,933
M9	Bu dersin, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine katkı sağlayacağını düşünüyorum.	3,75	,870
M10	Bu ders sayesinde kendime olan güvenim arttı.	3,46	1,031

Psikomotor alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Halk oyunları dersi sayesinde kendimde daha önce fark etmediğim yetenekler keşfediyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 21: Halk Oyunları Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

Korelasyon		Duyuşsal	Bilişsel	Psikomotor
Duyuşsal	r		,492**	,554**
	p		,000	,000
	n		401	401
Bilişsel	r	,492**		,423**
	p	,000		,000
	n	401		401
Psikomotor	r	,554**	,423**	
	p	,000	,000	
	n	401	401	

Duyuşsal tutum düzeyi ile bilişsel tutum arasında ($r = ,492$; $p < 0,05$) ve psikomotor tutum düzeyi arasında ($r = ,554$; $p < 0,05$) doğrusal ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Benzer şekilde bilişsel tutum düzeyi ve psikomotor tutum düzeyi arasında ($r = ,423$; $p < 0,05$) doğrusal ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 22: Katılımcıların Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Alt boyutlar	En düşük	En yüksek	X	Ss
Duyuşsal	2	5	3,72	,694
Bilişsel	1	5	3,92	,650
Psikomotor	2	5	3,64	,599

Tablo 22 incelendiğinde, alt boyutlardan en yüksek tutum düzeyinin bilişsel alt boyutta olduğu, en düşük tutum düzeyinin ise psikomotor alt boyutunda olduğu görülmektedir.

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

Araştırma sonunda elde edilen bulgular, ilgili bölümlerin içinde tablolar halinde belirtilerek, yorumlaması yapılmıştır. Bu bölümde, araştırmaya ait bulgular ve yorumları, alandaki yayınlar ile karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Araştırmada birinci alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının Halk Oyunları dersine olan tutumları arasında cinsiyetler arası fark var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Birinci alt probleme ilişkin araştırmaya katılan grupların ölçeğe verdikleri toplam puanlar üzerinde incelemeler yapılmıştır (Tablo: 9-10). Bu değerlendirme sonuçlarına göre;

Tablo 9 incelendiğinde, Duyuşsal alt boyutta kadınlarda en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Akdeniz üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Erkeklerde ise en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Bilişsel alt boyutta kadınlarda en yüksek tutum düzeyine Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Erkeklerde en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Akdeniz üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Psikomotor alt boyutta kadınlarda en yüksek tutuma Akdeniz üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Erkeklerde ise en yüksek tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir.

Birinci alt probleme ait tablo 10 incelendiğinde, katılımcıların cinsiyetlerine göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F(1, 391) = ,141; p > 0.05$), bilişsel ($F(1, 391) = ,170; p > 0.05$) ve psikomotor ($F(4, 391) = 1,042; p > 0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir. Benzer şekilde katılımcıların cinsiyetlerine ve eğitim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F(4, 391) = ,097; p > 0,05$), bilişsel ($F(4, 391) = ,744; p > 0,05$) ve psikomotor ($F(4, 391) = 1,847; p > 0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

Bu bulgulara göre, H0 hipotezi reddedilip, çalışmanın hipotezi olan H1 hipotezi “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının Halk Oyunları dersine olan tutumları arasında cinsiyetler arası fark yoktur” doğru kabul edilmiştir.

Yoncalık (2007) beden eğitimi ve spor alanında eğitim alan öğrencilerin dans kavramına ilişkin tutumlarının cinsiyetleri düşünüldüğünde nasıl değiştiği hakkında bilgiler ortaya koymak ve eğer bir farklılık varsa bunu nelerin etkilediğini tartışmak amacıyla 2005/2006 Eğitim-Öğretim yılının güz döneminde, Gazi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor bölümlerinin son sınıflarında öğrenim görmekte olan 241 (121kız -120 erkek) öğrencinin katıldığı çalışmada beden eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin genel olarak dans kavramına olumlu bir tutum sergiledikleri sonucuna ulaşmıştır.

Turan (2014) çalışmasında, “beden eğitimi öğretmen adaylarının dans becerilerini geliştirmede, Dalcroze ve Orff öğretim yaklaşımlarının uygulanması, Sunuş Yoluyla Öğretim (Gösterip Yaptırma) yaklaşımına göre, her iki cinse de (Erkek-Kadın) olumlu yönde katkı sağlamış ve cinsiyet gözetmeksizin bireyler üzerinde pozitif etki yaratmıştır” sonucuna ulaşmıştır.

Dans, üniversitelerin beden eğitimi öğretmenliği ve öğretmen yetiştiren ilgili bölümlerindeki Temel Hareket ve Ritim eğitimi ders müfredatlarında, halk dansları, yaratıcı danslar, sosyal danslar, ritim ve hareket eğitimleri gibi farklı

birden fazla şekilde görülmekte ve beden eğitimi derslerinde uygulanan hareket türlerinden farklı olarak, devinimin diğer bir şeklidir.

Uluç (2015) “Güneydoğu Anadolu Bölgesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin halk dansları hakkındaki görüşlerinin araştırılması” isimli çalışmasında “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerimiz, halk oyunlarının sosyal ve fiziksel gelişim için yararlı, sporun ritimle bulunduğu keyifli bir etkinlik olduğu ayrıca ritmik hareket yeteneğinin sportif başarı için önemli olduğu konusunda ortak görüş belirtmişlerdir” sonucuna ulaşmıştır. Turan (2016) üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülte ve yüksekokullara göre dans özyeterliklerini araştırdığı çalışmasında “Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri bakımından dans özyeterlik algıları değerlendirildiğinde, her iki cinsiyet açısından dans özyeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir” sonucuna ulaşmıştır.

Tokinan ve Bilen (2011), “yaratıcı dans etkinliklerinin müzik öğretmeni adaylarının Oyun, Dans ve Müzik dersine ilişkin motivasyonları, özgüvenleri, beden dili ve dansa ilişkin özyeterlikleri üzerinde etkili olduğu” sonucuna ulaşmışlardır.

Turan (2015) çalışmasında “Cinsiyet değişkeni bakımından tutum değerleri incelendiğinde, Beden Eğitimi Öğretmen adaylarının halk oyunları dersine yönelik tutumları, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir” sonucuna ulaşmıştır.

MacDonald, Stodel ve Farres (2001) Beden eğitimi öğretmen adayı üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen ve onların yaratıcı dansa yönelik tutumlarının belirlenmesinin amaçlandığı deneysel bir çalışmada, aday öğretmenlerin bu konuda bilgi eksikliği içinde oldukları bulgusuna ulaşılmıştır. Deney süreci boyunca uygulanan atölye çalışmaları ile bu eksiklik giderilince aday öğretmenlerin dansa ve onu Beden Eğitimi öğretim programına adapte etmeye yönelik istek ve tutumlarının olumlu yönde geliştiği sonucuna varılmıştır.

Araştırmadaki ikinci alt probleme ait “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri okullara ve Yaş gruplarına okullara göre halk

oyunları dersine yönelik tutumlarında fark var mıdır?” (Tablo: 11 ve 12) incelendiğinde,

Duyuşsal alt boyutta en yüksek tutum düzeyine Uludağ üniversitesinde eğitim gören 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük tutum düzeyine Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören 21-22 yaş grubundaki katılımcılar sahiptir.

Bilişsel alt boyutta en yüksek tutum düzeyine Uludağ üniversitesinde eğitim gören 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük tutum düzeyine Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören 19-20 yaş grubundaki katılımcılar sahiptir.

Psikomotor alt boyutta en yüksek tutum düzeyine Akdeniz üniversitesinde eğitim gören 24+ yaş grubundaki katılımcılar sahipken, en düşük tutum düzeyine Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören 19-20 yaş grubundaki katılımcılar sahiptir.

Genel olarak 23-24 yaş ve 24+ yaş grubundaki katılımcıların tutum düzeyi 19-20 yaş ve 21-22 yaş grubundaki katılımcılardan daha yüksektir

İkinci alt probleme ilişkin tablo 12 incelendiğinde, katılımcıların yaş gruplarına göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F(3, 381) = ,830$; $p>0,05$), bilişsel ($F(3, 381) = 2,389$; $p>0,05$) ve psikomotor ($F(3, 381) = ,524$; $p>0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir. Benzer şekilde katılımcıların yaş gruplarına ve eğitim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersi tutum ölçeğinin duyuşsal ($F(12, 381) = ,395$; $p>0,05$), bilişsel ($F(12, 381) = ,475$; $p>0,05$) ve psikomotor ($F(12, 381) = ,647$; $p>0,05$) alt boyutlarındaki tutum puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir

Uluç (2015) “Güneydoğu Anadolu Bölgesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin halk dansları hakkındaki görüşlerinin araştırılması” isimli çalışmasında “Yaş olarak daha büyük olan öğretmenlerimiz küçük yaşta

olanlara göre halk oyunlarına karşı daha olumlu tutum sergilemektedirler” sonucuna ulaşmıştır.

Daşdan (2013) çalışmasında “katılımcıların toplam puanının cinsiyet ve eğitim durumu değişkenini açısından farklılaşmadığı; katılımcıların PSDQ alt ölçeklerinden aldıkları puanların yaş ve dansa katılma süresi değişkenleri açısından karşılaştırıldığında ise pozitif yönde ilişkili olduğu” sonucuna ulaşmıştır.

Demirel (2012) Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ilk ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan farklı yaş gruplarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin halk dansları hakkındaki görüşlerini araştırdığı çalışmasında, “Öğretmenler yaşları bakımından üç grupta toplanmışlardır. Bu gruplar 25-30 yaş aralığı (n=47), 31-35 yaş aralığı (n=87) ve 36 ve üzeri yaştakiler (n=32) olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler, öğretmenlerin yaşlarına göre analiz edildiğinde, öğretmenlerin yaşları dansa yönelik tutumlarında bir farklılığa yol açmamıştır. Aynı şekilde öğretmenlerin kıdemleri bakımından da vurgulanacak bir farklılıkla karşılaşılmasıdır” sonucuna ulaşmıştır.

Bolat ve Sığırtmaç (2006), farklı yaş gruplarıyla yaptığı çalışmasının sonucuna göre, “Müzikli oyunlar, çocukların motivasyonunu artırmakta ve daha çok duyunun kullanılmasını sağlamaktadır” demektedir.

Dans sanatında özelleşmiş ritmik hareket kalıpları sıklıkla görülmektedir. Temel hareket becerisi ve özelleşmiş ritmik hareket kalıpları kazanan bir bireyin yaşamının farklı zamanlarında farklı bir takım bedensel aktivitelere yönelebileceği düşünülebilir. Bu bağlamda; ritim ve müzikle birlikte edinilen hareket beceriyi bireyi farklı türlerde ve farklı müziklerde dans etkinliklerinde başarılı kılabilir. Buna rağmen, yetişkinlerin arasındaki dans etkinliklerindeki katılımın az oluşu ile katılanların öğrenmede zorluk çekmesinin gözlenmesi, bu eğitimin çocukluk veya gelişim döneminde ya da üniversite döneminde almadığı fikrini desteklemektedir (Turan ve Diğ, 2013). Quin, Redding ve Frazer (2007), değişik yaş gruplarına uyguladıkları çalışmasında “çocuk yaşlarda müzikli

hareket eğitimine katılımın ileri yaşlardaki dans edebilme becerileri parametrelerini etkilediği görülmektedir” sonucunu elde etmişlerdir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri üniversitelere göre halk oyunları dersine yönelik tutumlarında fark var mıdır?” (Tablo: 13 ve 14) incelendiğinde,

Duyuşsal alt boyutta en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Bilişsel alt boyutta en yüksek tutuma Uludağ üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken en düşük tutuma Akdeniz üniversitesi ve Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir. Psikomotor alt boyutunda ise en yüksek tutuma Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahipken, en düşük tutuma Van Yüzüncü Yıl üniversitesinde eğitim gören katılımcılar sahiptir

Üçüncü alt probleme ilişkin tablo 14 incelendiğinde, duyuşsal alt boyutta ($F(4,396)= ,481; p>0,05$) ve psikomotor alt boyutta ($F(4,396)= 2,160; p>0,05$) katılımcıların eğitim gördükleri okullara göre tutum düzeylerinin arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmadığı, bilişsel alt boyutta ($F(4,396)= ,871; p>0,05$) ise katılımcıların eğitim gördükleri okullara göre tutum düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Anlamlı farklılık bulunan bilişsel alt boyutundaki farklılık, Uludağ üniversitesinde ve Dumlupınar üniversitesinde eğitim gören katılımcıların tutum düzeylerinin, Akdeniz üniversitesi ve Atatürk üniversitesinde eğitim gören katılımcılardan yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının, halk oyunları dersine yönelik tutumlarının Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor tutum düzeyleri nedir?” (Tablo: 15-16-17-18 ve 19) incelendiğinde,

Duyuşsal alt boyuta ilişkin en yüksek ortalamaya “Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük

ortalamaya ise “Halk oyunları dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi arttıracığına inanıyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir. Bilişsel alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Bu derste öğrendiğim her şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir. Psikomotor alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum” maddesinin sahip olduğu, en düşük ortalamaya ise “Halk oyunları dersi sayesinde kendimde daha önce fark etmediğim yetenekler keşfediyorum” maddesinin sahip olduğu görülmektedir.

Duyuşsal tutum düzeyi ile bilişsel tutum arasında ($r = ,492$; $p < 0,05$) ve psikomotor tutum düzeyi arasında ($r = ,554$; $p < 0,05$) doğrusal ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Benzer şekilde bilişsel tutum düzeyi ve psikomotor tutum düzeyi arasında ($r = ,423$; $p < 0,05$) doğrusal ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır.

Bu sonuçların alınmasında, ölçek uygulamasının önceki dönemlerinde çalışmaya katılan öğrencilerin, farklı üniversitelerde öğrenim görüyor olsalar dahi, temel olarak benzer dersleri almaları, benzer aktivitelere katılmaları, okul ve öğrenme ortamlarının benzer olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Halk oyunları eğitimi bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişimlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Halk oyunları yoluyla birey bedenini tanır, yeteneklerini geliştirir. Bedenini en uygun biçimde kullanabilmeyi öğrenir. Bu gücün öğrenimi, yönetimi ve dışa vurumu, bireyin kollarını bacaklarını günlük yaşamın haricinde, sahne sanatlarına uygun biçimde kontrol edebilme yeteneği kazandırır (Biber, 1995).

Geleneksel yapıya sahip kırsal kesimin toplum hayatındaki özü temsil eden halk oyunları, toplumsal değişimin sonucunda kentsel kesime geçişte kültürel bakımdan büyük çapta değişime uğrasa da sanat ve spor gibi açılardan büyük oranda önem kazanmaktadır (Aydın, 1992).

Sporun tüm alanlarında görüldüğü gibi halk oyunları çalışmalarında beden hazır bulunuşluğunu aktiviteler için hazır hale getirmek, çağdaş antrenman biliminin esasları rehberliğinde planlanacak eğitim programıyla mümkün olmaktadır (Gerek, 2007).

Şimşek ve Uzuner (2011) yaptıkları çalışmada “3 aylık Cha Cha eğitiminin, dans sporuyla uğraşı süresine bağlı olarak aerobik kapasiteyi arttırdığı ifade edilebilir” sonucuna ulaşmışlardır. Gerek (2007) “spor eğitimi alan öğrencilerle halk oyunları eğitimi alan öğrencilerin fiziksel parametrelerinin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir”. Kay (2008) çalışmasında “3 ay süreyle haftada 3 gün ve günde 1.5 saatlik süreyle yapılan horon ve zeybek türü oyunların üniversite öğrencilerinin üzerinde istirahat nabız değerlerinde düşüş, vücut ağırlığı kaybı, vücut yağ yüzdesi azalımı, vücudun hareketlilik (esneklik) düzeyinde artış, sağ el ve sol el kavrama kuvvetinde artış, bacak kuvvetinde artış, anaerobik ve aerobik güçte artış ortaya çıkardığı görülmektedir” sonucuna ulaşmıştır (Turan 2014).

Gerek (2007), “zorluk derecesi yüksek ve beceriye dayalı hareketlerden oluşan halk oyunlarını, belli bir sürede başarıyla sergilemek, oyuncularında kondisyon kazanmayı ve bu kondisyonu üst düzeyde tutmayı zorunlu kılmaktadır” sonucuna ulaşmıştır.

Ünveren (2006), Düzenli olarak uygulanan halk oyunları programının, üniversiteli öğrenciler üzerinde bazı fiziksel-fizyolojik parametreleri üzerindeki etkisini araştırdığı çalışmasında “elde edilen araştırma bulgularında, düzenli halk oyunları çalışmalarına katılan deneklerin, vücut ağırlığı kaybı, vücut yağ yüzdesi azaltımı, anerobik güçte artış, aerobik güçte artış ve bacak kuvvetinde artış gözlenmiştir. Dolayısı ile düzenli Halk Oyunları çalışması yapan kişilerin bazı fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin olumlu yönde gelişeceği ve fiziksel uygunluğunun olumlu yönde etkilendiği kanaatine varmak mümkün olmaktadır” sonucuna ulaşmıştır.

Ocak ve Tortop (2012), 12 haftalık halk oyunları çalışma planının, genç kadınlar üzerindeki bazı fiziksel uygunluk değerleri üzerindeki etkisini belirlemek

amacıyla yaptığı çalışmasında “12 haftalık halk oyunları eğitim çalışmalarının dinlenik nabızı, kilo kontrolünü, vücut yağ oranını, bacak kuvvetini, el kavrama kuvvetini ve esneklik gelişimini olumlu yönde etkilediği, ayrıca anaerobik kapasite ve aerobik verimliliği geliştirdiği tespit edildi. Bu tür egzersizlerin sadece boş zamanları değerlendirme veya sosyal aktivite olarak yapılmasının yanı sıra, aynı zamanda bireylerin fiziksel ve fizyolojik gelişimleri açısından kondisyon merkezlerinde de yer almasının faydalı olabileceği “ sonucuna ulaşmışlardır.

Akman (2007), “Dansçıların sedanter bireylerden daha esnek olduklarını söyleyebiliriz. Dansçıların sedanter bireylerden daha iyi bir dikey sıçramaya (patlayıcı kuvvete) sahip olduklarını söyleyebiliriz”. Ateş (2009) çalışmasında “Dans sporuyla uğraşan bireylerin kişilik özelliklerinin takım sporlarıyla ve bireysel sporlarla uğraşan bireylerin kişilik özelliklerinden anlamlı şekilde farklılıklar gösterdiği ve dans sporuyla uğraşan bireylerin daha yüksek puanlar kaydettiği tespit edilmiştir” sonucuna ulaşmıştır (Turan, 2014).

Gerek (2007), halk oyuncularla spor eğitimi almakta olan üniversite öğrencilerinin karşılaştırıldığı çalışmasında, halk oyunlarının egzersiz özelliği ile spesifikleşmiş bazı hareket özellikleri taşımasından dolayı sportif yanının olduğuna dikkat çekmiştir. Ayrıca, halk oyunları eğitimi boyunca kişiye fiziksel ve fizyolojik açıdan pozitif katkısının olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte, halk oyunları eğitimi alan üniversiteli öğrencilerle spor eğitimi almakta olan üniversite öğrencilerinin bazı fiziksel uygunluk özelliklerinin yakınlık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Doğan ve Yetim (2011), halk oyunlarının sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendirmek amacıyla yapmış oldukları çalışmasında “gelişen ve değişen yaşam koşulları sonucunda önemi gündən güne artan ve modern toplum hayatının vazgeçilmez bir parçası olan halk oyunlarının sosyal gelişmeye ve bütünleşmeye önemli katkılar sağladığını göstermektedir” sonucuna ulaşmışlardır. Haciseferoğlu ve diğ. (2014) Bireylerin halk oyunları branşına başlama nedenlerini belirleyebilmek amacıyla yaptığı çalışmasında “Türkiye’de sosyal ve kültürel yapısının oluşması ve bütünleşmesi, dinamik uyumlu ve

doyumaya ulaştırıcı bir nitelik kazanıp sürdürülmesinde, halk oyunları aktivitelerinden önemli boyutlarda etkenliği söylenebilir” sonucuna ulaşmıştır.

Özevin (2006), “Oyun, Dans ve Müzik dersinde kazandırılan kendini ifade etme becerisi, yaratıcılık ve estetik duyguların geliştirilmesinin, söz konusu derse karşı motivasyonun artırılmasıyla doğrudan bir ilişki vardır ve bu konuda yapılacak araştırmalara gereksinim duyulmaktadır” yorumuyla, dans derslerine yönelik öğrenci motivasyonunun yüksek oluşunun, öğrencilerin sosyal-duygusal gelişimlerinde olumlu etkilerin olacağını vurgulamaktadır. Bu konuda, Senemoğlu (2004), “öğretme-öğrenme ortamlarında öğrenmeye duyulan ihtiyaç, güdülenme, uyarıcı yoğunluğu ne kadar artırılır ve öğrenmeyi engelleyici faktörlerin etkisi ne kadar azaltılırsa o kadar etkili öğrenme gerçekleşir” şeklinde bir yorumda bulunmuştur (Turan 2014).

Yukarıda, halk oyunları dersi konusunun farklı disiplinlerden, farklı yaş grupları ve farklı açılardan incelenmiş birçok örneğine, sentezleyici ve yorumlayıcı bir biçimde yer verilmiştir. Bu çalışmaların neredeyse tamamı, halk oyunları dersinin, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve motor gelişimlerine ve farklı birçok alandaki gelişimlerine katkı sağladığı yönünde ortak sonuca ulaşmışlardır.

Elde edilen bu sonuçlar, araştırmamızın hipotezini destekler niteliktedir. Sonuç olarak H1 hipotezi kabul edilmiştir.

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu çalışma, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adayı öğrencilerin Halk Oyunları Dersine İlişkin cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri üniversiteler ile bilişsel, duyuşsal ve psikomotor açılardan tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen nicel verilerin istatistiksel analizleri sonuçlarına göre, Duyuşsal alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “*Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum*” maddesinin sahip olduğu gözlenmiştir. Bilişsel alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde en yüksek ortalamaya “*Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum*” maddesinin sahip olduğu, Psikomotor alt boyuta ilişkin maddeler incelendiğinde ise en yüksek ortalamaya “*Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum*” maddesinin sahip olduğu görülmüştür.

Cinsiyetler açısından araştırmada elde edilen nicel bulgulara göre, kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının halk oyunları dersine olan tutumları anlamlı bir şekilde farklılaşmamış, her iki grubun da halk oyunları dersine ilişkin tutumlarının olumlu olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmaya ilişkin elde edilen bulgular ve tartışma sonucunda denilebilir ki; Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Halk Oyunları Dersine ilişkin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda tutumları cinsiyet, yaş ve öğrenim gördükleri okullar gözetmeksizin olumludur.

6.2. Öneriler

- 1- Bu sonuçlara dayalı olarak, uygulamanın 5 üniversite ile sınırlı oluşu göz önüne alındığında, uygulamanın daha geniş çaplı yapılması sonucunda daha başarılı sonuçlar elde edilebileceği, istatistiksel bakımdan çalışma grubu üzerinde olumlu tutum gösteren bu sonuçları destekleyecektir.
- 2- Bu çalışmanın örneklemini Beden Eğitimi Öğretmen Adayları oluşturmuştur. Yapılacak yeni araştırmalarda farklı branşlarda öğretmen adayları seçilmesi önerilebilir.
- 3- Bu çalışmanın farklı yaş grupları ile genişletilmesi önerilebilir.
- 4- Halk oyunları derslerinin; müzik, ritim ve çeşitli dans formları hakkında bilgili ve bahsi geçen bu konularda eğitim almış, alanında uzman öğreticiler tarafından verilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Aydın, C. (1981). *Toplumbilim açısından halk oyunlarının sportif değerleri*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış) Yüksek Lisans Tezi.
- Aydın, C. (1992). *Halk oyunlarında toplumsal yapılanma*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Altuğ, N. (1991). Halk oyunlarının öğretiminde müziğin yeri, önemi ve faydalanma yolları. *Türk Halk oyunlarının öğretiminde karşılaşılan problemler sempozyumu bildirileri (6-8 Mart 1990 İstanbul)*. Kültür Bakanlığı Yayınları. Ankara.
- Aktaş, G. (1999). *Temel dans eğitimi*. İzmir: Ege Üniversitesi Basım Evi.
- Akgül, K.P. (2006). *Kişilerarası iletişimde dans ve beden dili işlevini etkileyen etmenler ve bir alan araştırması*. Selçuk Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Akgül, K. P. (2007). Toplum yaratısı halk oyunları ve bir uyum etkinliği dansın toplumsal yaşamdan edindikleri ve kattıkları. *Journal of Istanbul Kültür University*, Sayı: 3.
- AKTAŞ, G. (2014). Tiyatral özellikler açısından geleneksel türk halk oyunları. *Ege Üniversitesi Konservatuvarı Dergisi*. Sayı:4. 1-11.
- Akman, M., (2007). *Karadeniz halk dansları icracılarının diz eklemlerinde gelişmiş olan propriyosepsiyon ve eklem pozisyon duyusunun incelenmesi*. Marmara Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Aldemir, G.Y. (2010). *Drama ve dans eğitiminin 10-14 yaş çocuklarda motor özelliklerin gelişimine etkisinin incelenmesi*. Marmara Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

- Aşkar, F. (2011). Sanatsal iletişim modeli: sahne (performans) sanatları üzerine bir inceleme. *Akademik Bakış Dergisi*. Sayı:25. 1-23.
- Artun E. (2009). *Türk halkbilimi*. 5. Baskı. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Aydın, C. (1993). Halk oyunlarının turizmdeki yeri. *E.Ü. Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*. Sayı 5. 129-132..
- Ay, G. (1999). *Folklor (Halkbilim)*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- AZİZ, A. (1982). *Toplumsallaşma ve kitlesele iletişim*. Ankara Üniversitesi Basın Yayın Okulu Yayınları.
- Baykurt, Ş. (1995). *Anadolu kültürleri ve Türk halk dansları*. Ankara: Yeni Doğu Matbaası.
- Bekar, C. (2000). Eğitimde oyunun çocuğun gelişimine etkisi. *Folklor Halk Bilim Dergisi*. Cilt:5. Sayı:48. 5-7.
- Baykurt, Ş. (1976). *Türkiye'de folklor*. Ankara: Kalite Matbaası
- Biber, K. (Yıl 11). Halk oyunları öğretiminde öğrenmenin niteliği ve öğretim yöntemlerinin kullanımı. *Motif Halk Oyunları Eğitim Dergisi*. Sayı:40
- Bloom. B. S. (1979). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme*. Çeviren: Durmuş Ali Özçelik (2012). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Board of Studies. (2003). *Dance years 7-10 syllabus*. Board of Studies. Sydney. Australia
- Bolat, E. Y., Sığırtmaç, A. D. (2006). Sayı ve işlem kavramı kazanımında müzikli oyunların etkisi. *Ege Eğitim Dergisi*. Cilt:7. Sayı: 2. 43-56
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi*. 11. Baskı, Ankara: Pegem Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Deneysel desenler*. 3. Baskı, Ankara Pegem Yayınları.

- Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*. 26-28 Nisan 2006. Pamukkale Üniversitesi Eğt. Fak. Denizli.
- Cüceloğlu, D. (2010). *İnsan ve davranışı* (19. Basım). İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Daşdan, G. (2013). *Fiziksel benlik algısının beden dili ve dansa karşı öz-yeterlik algısı üzerine etkisi*. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek Lisans Tezi.
- Demirel, Ö. (2012). *Öğretim ilke ve yöntemler: Öğretme Sanatı*. 19. Baskı, Ankara: Pegem yayıncılık.
- Demirel, M. (2012). *Beden eğitimi öğretmenlerinin halk danslarına yönelik tutumları*. Kırıkkale Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Doğan, İ. (2008). *Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel bir faaliyet olarak halk oyunlarına katılım nedenleri*. Gazi Üniversitesi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Ekmekçioğlu ve Diğ. (2001). *Türk halk oyunları*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Erdoğan, İ. (2007). *Pozitivist metodoloji*. 2. Baskı. Ankara: Erk Yayınları.
- Ekici, T. (2012). Bireysel ses eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32(3). 557-569.
- Erkuş, A. (2003). *Psikometri üzerine yazılar*. Türk Psikologlar Derneği Yayınları No: 24. Ankara
- Eroğlu, T. (1995). *Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da halk oyunları ve halayların yapısal incelemesi*. Ankara: Kılıçaslan Matbaacılık.
- Eroğlu, T. (1999). *Halk oyunları el kitabı*. İstanbul: Mars Basım Evi.

- Ertural, M. S. (2006). Gaziantep halk oyunları üzerine bir inceleme. Gaziantep Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Ertural, N. (2012). Şamandan oyuncuya giden yolda türk halk oyunlarının yapısı ve işlevleri. *Gazi Türkiyat Dergisi*. Sayı:11. 101-111.
- Demir, A., Acar M. (2005). *Sosyal bilimler sözlüğü*. Ankara: Adres Yayınları.
- Demirtaş, A. M. (2012). *Tutum, tutum değişimi ve ikna*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme*. (3.Baskı). Ankara: Pegem yayıncılık.
- Fitt S.S. (1996). *Dance kinesiology*. Second Edition, Schirmer Thomson Learning. USA.
- Gerek, Z. (2007). *Halk oyunları ve spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin fiziksel uygunluklarının eurofit ile karşılaştırılması*. Gazi Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Gerek, Z., Katkat, D. (2006). ritm duyguları bakımından karşılaştırılması. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. Cilt: 8. Sayı: 1. 37-44
- GÜZELOĞULLARI, N. ERTURAL, M. S. (2007). Ortak kültürel değerlerin oluşumunda ve yaşatılmasında Türk halk oyunlarının işlevleri. *1. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı (İzmir, 9–15 Nisan 2006)*. Cilt. 3. İzmir: Lazer Ofset. 1069–1072.
- Haciseferoğlu, S. Bozkuş, T., Kızılkaya, N. (2014). Türk halk oyunlarına katılan bireylerin halk oyunlarına başlama sebeplerinin incelenmesi. *Beşeri ve Akademik Bilimler Dergisi*. Cilt:3. Sayı:7. 36-44.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum algı iletişim* (5. Baskı). İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları. No: 69

- Karabulut M. (1991). Türk halk oyunlarının öğretiminde müzik ve organoloji ile ilgili problemler. *Türk Halk Oyunlarının Sahnelenmesinde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı, HAKAD Yayınları*: 157-199-119, Ankara, 2011.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1985). *İnsan ve insanlar*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. Sermet Matbaası.
- Karakeçili, F. (Yıl:2). Kitle bilincinin eğitilmesinde halk oyunlarının rolü ve önemi. *Motif Halk Oyunları Eğitim Dergisi*. Yıl:2. Sayı:5. 12-13.
- Karaalioglu, Z. (2015). *Spss'de output analizi*. İstanbul Ticaret Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 19. Baskı Ankara: Nobel Yayın.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1985). *İnsan ve insanlar*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. Sermet Matbaası.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2006). *Yeni insan ve insanlar*. 10. Baskı. İstanbul: Evrim Yayın Evi.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Günümüzde insan ve insanlar*. 12. Baskı İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kay, H.C. (2008). *12 Haftalık düzenli halkoyunları çalışmalarının, üniversiteli öğrencilerin bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelerine etkisinin incelenmesi (afyonkarahisar örneği)*. Afyon Kocatepe Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Koçak, T. (1990). Halkoyunları piyasası: Geçmişi ve Bugünü Üzerine Notlar. *Folklorla doğru Dergisi*. Sayı:59.53-64.
- Koçkar, M.T. (1990). Dansın iletişimsel işlevi. *Kurgu Dergisi*. Sayı: 8. 327-339.
- Koçkar, M.T. (1998). Dans ve halk dansları. Ankara: Kültür Ofset. Bağırhan Yayınevi.

- MacDonald, C. J., Stodel, E. J., & Farres, L. G. (2001). *Student teachers' attitudes towards teaching creative dance in elementary school*. McGill Journal of Education, 36(3), 219–237.
- McGreevy. S., Scheff H., Sprague M. (2005). *Building Dances*. USA: Second Edition, Human Kinetics
- MEGEP. (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin güçlendirilmesi Projesi) . (2007). "*Halk Oyunları*", <http://hbogm.meb.gov.tr>. Erişim tarihi: 2 Nisan 2017.
- Mertoğlu, E. (2002). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5-6 yaş grubundaki çocukların ritim algılamalarının incelenmesi*. İstanbul Teknik Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanatta Yeterlik Tezi.
- Ocak, Y., Tortop Y. (2012). Kadınlarda halk oyunları çalışmalarının bazı fiziksel uygunluk parametreleri üzerine etkisinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*. Cilt:4. Sayı:1. 46-54.
- Okdan. B. (2016). *Halk oyunları çalışmalarının kan oksidatif stres düzeyi ile lipid ve lipoproteinleri üzerine etkisi*. Ege Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Ötken, N. (2002). *Türk halk oyunlarında kullanılan temel hareketlerin tespiti ve anatomik analizi*. İstanbul Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi.
- Ötken, N. (2007). Türk halk oyunlarının sahnelenmesinde geleneksel kıyafetlerden sahne kostümüne geçiş sürecinin incelenmesi. *ICANAS (Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi)*. 10 - 15.09.2007. Ankara, Türkiye.
- Özcan, D. (2005). *Türk halk oyunları üzerine yapılan bilimsel çalışmaların analitik bibliyografyası*. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek Lisans Tezi.

- Özçelik, D. A. (1989). *Eğitim programları ve öğretim (genel öğretim yöntemi)*. Ankara Meteksan: ÖSYM Eğitim Yayınları: 8.
- Özdemir, B. (2007). *Üniversite öğrencilerinde görülen depresyonun giderilmesinde dansın etkisi*. Selçuk Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Özevin, B. (2006). Oyun dans ve müzik dersine ilişkin motivasyon ölçeği. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*. 26-28 Nisan 2006. Denizli.
- Özevin T. (2008). *Yaratıcı dans etkinliklerinin motivasyon, özgüven, özyeterlik ve dans performansı üzerindeki etkileri*. Dokuz Eylül Üniversitesi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Özkalp, E. (2005). *Sosyolojiye giriş*. Ekin Yayınları. Bursa.
- Öztürkmen, A. (2014). *Türkiye’de folklor ve milliyetçilik*. İletişim Yayınları. İstanbul.
- Özkan, A., Bozkuş, T., Kul, M., Türkmen, M., Öz, Ü., Cengiz, C. (2013). Halk oyuncularının fiziksel aktivite düzeyleri ile sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi ve ilişkilendirilmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*. Cilt:1. Sayı: 3. 24-38
- Özyürek, M. (2013). *Engellilere yönelik tutamların değiştirilmesi*. Ankara: Kör Yayıncılık.
- Özyürek, A., Erbay, F. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik tutumları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2): 031-048.
- Sargın, K. (2008). *Düzenli Halk oyunları egzersizlerine katılan bireylerde halk oyunlarının bazı biyomotorik ve fizyolojik etkilerinin incelenmesi: Van Örneği*. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

- Semerci, N., Semerci, Ç. (2004). Türkiye’de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt: 14. Sayı: 1. 137-146.
- Senemoğlu, N. (2010). *Gelişim öğrenme ve öğretim*. 16. Basım. Ankara: Pegem Akademi.
- Sümbül, M. (1995). *Adana halk oyunlarının sistematik analizi*. Ankara Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Sümbül, M. (1997). Halk oyunlarının işlevleri. *Folklor ve Edebiyat Etnoloji Halkbilim Antropoloji dergisi*. Sayı: 11.
- Sümbül, M. (1997). Türk halk oyunlarının yapısal dinamikleri üzerine düşünceler: iç yapı dinamikleri. V. *Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi. Halk Müziği, Oyun, Tiyatro, Eğlence Seksiyon Bildirileri*. Kültür Bakanlığı Yayınları: 1872 Seminer Kongre Bildiriler Dizisi: 55. Ankara.
- Şenol, A. (2001). Türk halk oyunlarında araştırma-derleme ilkeleri, yayın haline dönüştürülmesi ve değerlendirilmesi, sosyal çalışmalarda kullanılması, iletişim, bilgi, ilgi teşkilatlanma sorunları. *I. Uluslararası Atatürk ve Türk Halk Kültürü Sempozyumu Bildirileri*. Türkiye.
- Şimşek,D.,Uzuner,K. (2011). Cha cha dans eğitiminin kardiy-respiratuvar parametreler üzerine etkileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. Cilt:8. Sayı:4. 137-142.
- Tapmaz, Ç. (2012), *Halk oyunları çalışmalarının ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin sosyal uyum düzeylerine etkisi*. Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir.
- Tan, N. (1988). *Folklor*. 2.Basım, İstanbul: Halk Kültürü.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi* (5. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Tokenan, B. Ö., Bilen, S. (2010). Development of a questionnaire for the evaluation of self-efficacy related to body language and dance. *Ankara University. Journal of Faculty of Educational Sciences*, Vol: 43. no: 2. 75-88.
- TURAN, Z. (2001). *Türk halk oyunları türlerinden halayların yapısal özellikleri*. Ege Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Turan, Z., Köse, F., Çamlıyer, H. (2013). İlköğretim birinci devre çocuklarının temel hareket becerilerinin geliştirilmesinde ritim ve müzik eğitiminin ilişkisi. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*. Cilt: 2 Sayı:1. 26-35.
- Turan, Z. (2014). *Beden eğitimi öğretmen adaylarında dalcroze ve orff öğretim yaklaşımlarının dans temelli hareket becerisi geliştirmeye etkisi*. Celal Bayar Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Turan, Z. (2015). Beden eğitimi öğretmen adayları için halk oyunları dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt:XII. Sayı:1. 202-222.
- Turan, Z. (2016). Üniversite öğrencilerinin dans özyeterlikleri üzerine bir çalışma. *Yedi: Sanat, Tasarım Ve Bilim Dergisi*. Sayı 16. 33-46.
- Turanlı, N., Türker, N., K, Keçeli. V. (2008). Matematik alan derslerine yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Sayı: 34. 254-262.
- Uluç, E. A. (2015). *Güneydoğu anadolu bölgesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin halk dansları hakkındaki görüşlerinin araştırılması*. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Uslu, M. (2013). Halk oyunları çalışmalarının üniversite öğrencilerinin psiko-sosyal gelişimlerine etkisi. *Akademik Bakış Dergisi*. Sayı:39.

- Uzunkaya, E. (2009). Türkiye'nin uluslararası platformlardaki tanıtım faaliyetleri içinde halk oyunları festivallerinin rolü. *Akademik Bakış Dergisi*. Sayı:16.
- Ülgen, G. (1994). *Eğitim psikolojisi: kavramlar, ilkeler, yöntemler, kuramlar ve uygulamalar*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Ülgen, G. (1995). *Eğitim psikolojisi – birey ve öğrenme*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Ünver, D. (2016). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin genel öz yeterlik inançları ile müzik, dans ve oyun derslerine ilişkin motivasyonlarının incelenmesi*. Selçuk Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
- Ünveren, A. (2006). Düzenli halk oyunları çalışmalarının bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelere etkisi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- Yalçinkaya, T., Çağlak, S. (1998). Oyun ve oyuncakların hareket gelişime katkıları. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. Sayı: 10. 319-326.
- Yanık, E. (2010). *Dans ve iletişim*. Sakarya Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Yeşiltaş, D. (2011). *Küresel bale ve dans ansiklopedisi*. Cilt 1. İstanbul: Kaldeon Yayınları.
- Yılan, Y. (2012). *İlköğretim öğrencilerinin sosyalleşmeleri ve iletişim becerilerini geliştirmelerinde türk halk oyunlarının rolü*. Gazi Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, yüksek Lisans Tezi.
- Yoncalık, O. (2007). Kültür ve spor bağlamında cinsiyetin dans'a yönelik tutuma etkisi. *Milli Eğitim Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 176, S:109-119.

Ek 1: Beden Eğitimi Öğretmeni Adayları İçin Halk Oyunları Dersi Tutum Ölçeği

Değerli Katılımcı,						
<p>Halk Oyunları Dersine karşı tutumunuzu ölçmeye yönelik olarak yürütülen bu araştırma kapsamında Demografik bilgilerinize başvurulmaktadır.</p> <p>Ankete katılım gönüllüdür ve isminizi yazmanız a gerek yoktur. Anketin tamamlanması ortalama 3-4 dakika civarındadır. size rahatsızlık veren herhangi bir soru olmadıkça anketteki bütün sorulara lütfen cevap veriniz. anket soruları içerisinde maddeler sıralanmış olup ilgili soruların karşısındaki boşluklara; Cinsiyet: erkek veya kadın (X) koymanız, Yaş....20... yazmanız, Sınıfınız: ....3.... veya 4... şeklinde yazmanız, Üniversite adını kısaltmalar ile yazmanız; örneğin YYÜ, CBÜ gibi yeterlidir.</p> <p>Sizder elde edilen veriler, çalışma süresince ve sonrasında saklı tutulacak ve sadece bu araştırmanın amaçları için kullanılacaktır. Çalışmamızın başarılı olması için soruları dürüstçe ve içinizden geldiği gibi yanıtlamanız son derece önemlidir. anketi cevaplamaya karar verdiyseniz lütfen gönüllü olarak katıldığınızı belirtmek amacıyla imzanızı aşağıdaki bölüme atınız.</p> <p>Katılımınız için teşekkür ederim. Yrd.Doç. Dr. Zeynel TURAN</p>						
Katılımcının İmzası						
Cinsiyetiniz: ( ) Kadın ( ) Erkek Yaşınız: ..... Sınıfınız: ..... Üniversite Adı:						
	HALK OYUNLARI DERSİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİZ	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	Halk oyunları dersinde beden dilimi kullanma yetimin gelişmesinin, ileride bana iyi iş olanakları sağlayacağına inanıyorum.	1	2	3	4	5
2	Halk oyunları dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissediyorum.	1	2	3	4	5
3	Halk oyunları dersinde kazandığım bilgi ve becerileri mesleki hayatımda kullanabileceğimi düşünüyorum.	1	2	3	4	5
4	Halk oyunları dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi arttıracığına inanıyorum.	1	2	3	4	5
5	Halk oyunları dersinin bana müzikal davranışlar kazandırdığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
6	Halk oyunları dersi sayesinde kendimde daha önce fark etmediğim yetenekler keşfediyorum.	1	2	3	4	5
7	Sınıfça bir şeyler üretebildiğimizi görmek, beni bu derse karşı daha motive ediyor.	1	2	3	4	5
8	Böyle bir dersin beden eğitimi öğretmeni olacak bir kişi için gerekli olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
9	Bu dersin, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine katkı sağlayacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
10	Bu ders sayesinde kendime olan güvenim arttı.	1	2	3	4	5
11	Bu derste öğrendiğim her şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum.	1	2	3	4	5
12	Bu ders sayesinde anladım ki, öğrencilerim eğlendiklerini zannettikleri zamanlarda da onlara birçok konuda hareket yeteneği kazandırmış olacağım.	1	2	3	4	5
13	Bence her beden eğitimi öğretmenin dans etmesi gerekir.	1	2	3	4	5

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Asuman TURAN

Doğum Yeri ve Tarihi : Manisa 1986

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor
Yüksekokulu

Yüksek Lisans Öğrenimi : Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar :

Projeler :

Çalıştığı Kurumlar :

İletişim

E-Posta Adresi : asumanarifogullari@hotmail.com